

Skatteutskottets betänkande

1983/84:9

om beskattning av energi m. m. (prop. 1983/84:28 och 1983/84:37)

Sammanfattning

I detta betänkande behandlar utskottet proposition 28 som innehåller dels förslag till framtida riktlinjer i fråga om energibeskattningen, dels vissa förslag till omedelbara ändringar beträffande beskattningen av inhemska bränslen, kol, elektricitet och bensin som används i flygplan. Förutom de motioner som väckts i ärendet tar utskottet också upp vissa motioner med anknytning till energibeskattningen från förra riksmötet. Utskottet tillstyrker propositionen och avstyrker motionerna.

I betänkandet behandlas även proposition 37 i vad den avser en detaljändring i mervärdeskattelagen som föranleds av de ändringar i fråga om skatten på cigaretpapper m. m. som utskottet tillstyrkt i sitt betänkande 1983/84:7.

Proposition 28

Regeringen (industridepartementet) föreslår i proposition 1983/84:28 att riksdagen antar vid propositionen fogade förslag till

1. lag om ändring i lagen (1957:262) om allmän energiskatt,
2. lag om ändring i lagen (1961:372) om bensinskatt,
3. lag om ändring i lagen (1968:430) om mervärdeskatt,
4. lag om ändring i kommunalskattelagen (1928:370),
5. lag om ändring i lagen (1974:992) om nedsättning av allmän energiskatt.

I propositionen läggs fram förslag till vilka grundläggande principer som bör gälla för beskattningen inom energiområdet. Som en grundläggande princip bör gälla att skattesystemet bör främja tillkomsten av de energiinvesteringar för oljeersättning och energihushållning som enligt 1981 års energipolitiska beslut bör genomföras under 1980-talet. Hänsyn bör också tas till olika energikällors effekter på miljön, bytesbalansen, försörjningstryggheten, sysselsättningen och den industriella utvecklingen. Den nuvarande ordningen med differentierade punktskatter bör behållas. Mervärdeskatten bör inte utvidgas till att omfatta energiområdet.

Propositionen innehåller även förslag om att inhemska bränslen skall undantas från mervärdeskatt och från förmånsbeskattningen vid inkomsttaxeringen.

Skatten på kol föreslås nu höjd till 97 kr. per ton. Undantag föreslås för kol och koks som används i metallurgiska processer.

Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 1984.

För naturgas aviseras ett kommande lagförslag om skattesatsen 308 kr. per 1 000 m³.

Proposition 37

I proposition 37 föreslår regeringen (finansdepartementet), såvitt nu är i fråga, att riksdagen antar ett vid propositionen fogat förslag till lag om ändring i lagen (1968:430) om mervärdeskatt.

Förslaget i propositionen innebär att undantaget från mervärdeskatt vid viss införsel av cigarettpaper m. m. tas bort.

Lagförslagen

Lagförslagen har följande lydelse sedan de båda förslagen till lag om ändring i lagen (1968:430) om mervärdeskatt (lagförslag 3) sammanfogats.

1 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1957: 262) om allmän energiskatt

Härigenom föreskrivs att 24 och 25 §§ samt bilaga I till lagen (1957: 262) om allmän energiskatt¹ skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

24 §²

I deklaration som avses i 23 § 1 mom. får avdrag göras för bränsle, som

a) i beskattat skick förvärvats för återförsäljning eller förbrukning i egen rörelse.

b) återtagits i samband med återgång av köp,

c) förbrukats av eller försålts till kommunikationsföretag för bandrift eller därmed likartat ändamål,

d) förbrukats eller försålts för förbrukning i fartyg som inte används för fritidsändamål eller annat privat ändamål, eller i luftfartyg.

e) av den skattskyldige eller för hans räkning utförts ur riket eller förts till svensk frihamn för annat ändamål än att förbrukas där,

f) förbrukats eller försålts för förbrukning för annat ändamål än energialstring eller förbrukning, i samband med fabriksmässig tillverkning av motorer, för avprovning av motorer å provbädd eller å annan dylik anordning utan att transportmedel därvid framföres,

g) förbrukats för framställning av bensin eller i förteckningen angivet bränsle eller för produktion av annan skattepliktig elektrisk kraft än sådan som avses i 25 § första stycket d),

h) försålts med förlust för den skattskyldige, i den mån förlusten hänför sig till bristande betalning från köpare.

I deklaration som avses i 23 § 1 mom. får avdrag göras för bränsle, som

a) i beskattat skick förvärvats för återförsäljning eller förbrukning i egen rörelse,

b) återtagits i samband med återgång av köp,

c) förbrukats av eller försålts till kommunikationsföretag för bandrift eller därmed likartat ändamål,

d) förbrukats eller försålts för förbrukning i luftfartyg eller i fartyg, när luftfartyget eller fartyget inte används för fritidsändamål eller annat privat ändamål.

e) av den skattskyldige eller för hans räkning utförts ur riket eller förts till svensk frihamn för annat ändamål än att förbrukas där,

f) förbrukats eller försålts för förbrukning för annat ändamål än energialstring eller förbrukning, i samband med fabriksmässig tillverkning av motorer, för avprovning av motorer å provbädd eller å annan dylik anordning utan att transportmedel därvid framföres,

g) förbrukats för framställning av bensin eller i förteckningen angivet bränsle eller för produktion av annan skattepliktig elektrisk kraft än sådan som avses i 25 § första stycket d),

h) försålts med förlust för den skattskyldige, i den mån förlusten hänför sig till bristande betalning från köpare.

Avdrag får även göras för kolbränslen som förbrukats eller försålts för förbrukning i metallurgiska processer, i den mån avdrag inte har gjorts enligt första stycket f).

¹ Lagen omtryckt 1975: 272.

Senaste lydelse av lagens rubrik 1975: 272.

² Senaste lydelse 1983: 178.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

25 §³

I deklaration som avses i 23 § 2 mom. får avdrag göras för elektrisk kraft, som

a) levererats till kommunikationsföretag för bandrift eller därmed likartat ändamål eller överförs till annat land,

b) förbrukats eller försålts för förbrukning för annat ändamål än energialstring eller för användning i omedelbart samband med sådan förbrukning eller vid framställning av bensin eller i förteckningen angivet skattepliktigt bränsle,

c) försålts med förlust för den redovisningsskyldige, i den mån förlusten hänför sig till bristande betalning från förbrukare eller icke registrerad distributör av elektrisk kraft,

d) producerats i mottrycksanläggning och förbrukats i egen industriell verksamhet.

Avdrag får även göras för skatt för bensin eller annat bränsle, som förbrukats vid produktion av annan skattepliktig elektrisk kraft än sådan som avses i första stycket d), i den mån avdrag icke gjorts enligt 24 § g) eller enligt 7 § 1 mom. i) lagen (1961: 372) om bensinskatt.

Avdrag får även göras för skatt för bensin eller annat bränsle, som förbrukats vid produktion av annan skattepliktig elektrisk kraft än sådan som avses i första stycket d), i den mån avdrag icke gjorts enligt 24 § första stycket g) eller enligt 7 § 1 mom. första stycket i) lagen (1961: 372) om bensinskatt.

Bilaga 1 till lagen (1957: 262) om allmän energiskatt⁴

Nuvarande lydelse

Förteckning över vissa bränslen för vilka allmän energiskatt skall erläggas

Tulltaxe- nummer	Bränsle	Skattesats
ur 27.01	Stenkol	12 kr. för ton
ur 27.01	Stenkolsstybb samt stenkolsbriketter och liknande fasta bränslen, framställda av stenkol	6 kr. för ton
ur 27.02	Brunkolsbriketter	6 kr. för ton
ur 27.04	Koks och koksbriketter	14 kr. för ton
ur 27.04	Koksstybb	6 kr. för ton
ur 27.10	Fotogen med tillsats som möjliggör drift av snabbgående dieselmotor	411 kr. för m ³
ur 27.10	Motorbrännolja, eldningsolja och bunkerolja <i>Anm.</i> Skatten på oljor beräknas efter varans fakturerade volym. Kan skatten icke beräknas på sådant sätt eller sker fakturering annorledes än enligt vedertagna grunder, äger beskattningsmyndigheten fastställa grunder för beräkning av volymen.	411 kr. för m ³

³ Senaste lydelse 1979: 532.

⁴ Senaste lydelse 1983: 531.

*Förelagen lydelse***Förteckning över vissa bränslen för vilka allmän energiskatt skall erläggas**

Tulltaxe- nummer	Bränsle	Skattesats
ur 27.01, 27.02		
eller		
27.04	Kolbränslen	97 kr. för ton
ur 27.10	Fotogen med tillsats som möjliggör drift av snabbgående dieselmotor	411 kr. för m ³
ur 27.10	Motorbrännolja, eldningsolja och bunkerolja ..	411 kr. för m ³
	<i>Ann.</i> Skatten på olja beräknas efter varans fakturerade volym. Kan skatten icke beräknas på sådant sätt eller sker fakturering annorledes än enligt vedertagna grunder, äger beskattningsmyndigheten fastställa grunder för beräkning av volymen.	

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1984.

De äldre bestämmelserna gäller fortfarande i fråga om avdrag som hänförs till redovisningsperioder som slutar före ikraftträdandet.

2 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1961:372) om bensinskatt

Härigenom föreskrivs att 7 § 1 mom. lagen (1961:372) om bensinskatt¹ skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

7 § 1 mom.²

I deklaration får avdrag göras för bensin, som har

a) förvärvats för återförsäljning eller förbrukning i egen rörelse och för vilken skattskyldighet tidigare inträtt.

b) återtagits i samband med återgång av köp.

c) förbrukats eller försålts för förbrukning för framdrivande av tåg eller fordon å järnväg.

d) förbrukats eller försålts för förbrukning för framdrivande av luftfartyg, härunder inbegripet start av icke motordrivet flygplan, eller för varmkörning eller provkörning av luftfartygs motor.

e) förbrukats eller försålts för förbrukning, i samband med fabrikmässig tillverkning av motorer, för avprovning av motorer å provbädd eller å annan dylik anordning utan att transportmedel därvid framföres.

f) förbrukats eller försålts för förbrukning för annat tekniskt ändamål än motordrift, om annat inte framgår av andra stycket.

g) av den skattskyldige eller för hans räkning utförts ur riket eller förts till svensk frihamn för annat ändamål än att förbrukas där.

h) försålts med förlust för den skattskyldige, i den mån förlusten hänför sig till bristande betalning från köpare.

i) förbrukats eller försålts för förbrukning vid produktion av skattepliktig elektrisk kraft.

I deklaration får avdrag göras för bensin, som har

a) förvärvats för återförsäljning eller förbrukning i egen rörelse och för vilken skattskyldighet tidigare inträtt.

b) återtagits i samband med återgång av köp.

c) förbrukats eller försålts för förbrukning för framdrivande av tåg eller fordon å järnväg.

d) förbrukats eller försålts för förbrukning i luftfartyg, när det inte används för fritidsändamål eller annat privat ändamål.

e) förbrukats eller försålts för förbrukning, i samband med fabrikmässig tillverkning av motorer, för avprovning av motorer å provbädd eller å annan dylik anordning utan att transportmedel därvid framföres.

f) förbrukats eller försålts för förbrukning för annat tekniskt ändamål än motordrift, om annat inte framgår av andra stycket.

g) av den skattskyldige eller för hans räkning utförts ur riket eller förts till svensk frihamn för annat ändamål än att förbrukas där.

h) försålts med förlust för den skattskyldige, i den mån förlusten hänför sig till bristande betalning från köpare.

i) förbrukats eller försålts för förbrukning vid produktion av skattepliktig elektrisk kraft.

¹ Lagen omtryckt 1975: 274.

Senaste lydelse av lagens rubrik 1975: 274.

² Senaste lydelse 1981: 430.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

Avdrag enligt första stycket f) får inte göras för

1. bensin som har använts för framställning av vara som är lämpad eller avsedd för motordrift,
2. bensin som avses i 1 § första stycket a) och som är avsedd för annat ändamål än motordrift, eller motoralkohol, när varan har förpackats eller försålts för att förpackas i särskild förpackning om högst en liter,
3. gasol som med hänsyn till försäljningsform, kvantitet eller förpackning har karaktär av butiksvara.

Har skattskyldighet inträtt för en vara som avses i andra stycket 2 eller 3 får avdrag ändå göras enligt första stycket f).

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1984.

De äldre bestämmelserna gäller fortfarande i fråga om avdrag som hänför sig till redovisningsperioder som slutar före ikraftträdandet.

3 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1968: 430) om mervärdeskatt

Härigenom föreskrivs att 8 § lagen (1968: 430) om mervärdeskatt¹ skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

8 §²

Från skatteplikt undantas

1) skepp för yrkesmässig sjöfart, fartyg för yrkesmässigt fiske eller för bogsering, bärgning eller livräddning, luftfartyg för yrkesmässig person- eller godsbefordran samt del, tillbehör och utrustning till sådant fartyg eller luftfartyg, när varan säljes eller uthyres till den som äger fartyget eller luftfartyget eller den som varaktigt nyttjar detta enligt avtal med ägaren eller när varan införes till landet för ägarens eller nyttjanderättshavarens räkning.

2) krigsmateriel som är underkastad utförselbud och del till sådan krigsmateriel, när varan säljes till staten för militärt bruk eller för detta ändamål införes till landet för statens räkning.

3) läkemedel som utlämnas enligt recept eller säljes till sjukhus eller införes till landet i anslutning till sådan utlämning eller försäljning.

4) råolja, elektrisk kraft, värme samt gas och annat bränsle för uppvärmning eller energialstring, dock *icke ved, torv, T-sprit* eller annan fotogen än flygfotogen och fotogen för drift av snabbgående dieselmotor.

4) råolja, elektrisk kraft, värme samt gas och annat bränsle för uppvärmning eller energialstring, dock *inte T-sprit* eller annan fotogen än flygfotogen och fotogen för drift av snabbgående dieselmotor.

5) allmän nyhetstidning.

6) periodiskt medlemsblad eller periodisk personaltidning, när varan tillhandahålles utan vederlag eller till utgivaren, medlem eller anställd eller införes till landet under motsvarande förutsättningar, annan periodisk publikation som väsentligen framstår som organ för sammanslutning med huvudsakligt syfte att verka för religiöst, nykterhetsfrämjande, politiskt, miljövårdande, idrottsligt eller försvarsfrämjande ändamål eller att företräda handikappade eller arbetshindrade medlemmar samt utländsk periodisk publikation av annat slag när prenumeration på sådan publikation förmedlas mellan prenumerant och utländsk utgivare eller när sådan publikation inkommer direkt till prenumerant.

8) sådant alster av bildkonst som ägs av upphovsmannen eller dennes dödsbo.

9) vatten från vattenverk.

10) varulager, inventarium och annan tillgång som tillhör verksamhet, när överlåtelse sker i samband med överlåtelse av verksamheten eller del därav, fusion eller liknande förfarande.

12) trycksak som är tullfri enligt tulltaxan (1977: 975) och framkallad eller enbart exponerad mikrofilm.

12) trycksak som är tullfri enligt tulltaxan (1977: 975) och framkallad eller enbart exponerad mikrofilm.

¹ Lagen omtryckt 1979: 304.

Senaste lydelse av lagens rubrik 1974: 885.

² Senaste lydelse 1982: 288.

Nuvarande lydelse

när varan införes till landet som gåva eller annars utan vederlag, samt spritdryck, vin, starköl, tobaksvara, *cigarrettpaper och cigarettthylsa* vid införsel till landet i den ordning som avses i 18 § 4 lagen (1977:293) om handel med drycker eller i 1 § andra stycket lagen (1961:394) om tobaksskatt.

13) frimärke, dock icke vid omsättning eller införsel i särskild för butiks-försäljning avsedd förpackning.

14) dentalteknisk produkt, när den tillhandahålles tandläkare, dentaltekniker eller den för vilken produkten är avsedd.

(Se vidare anvisningarna.)

Föreslagen lydelse

när varan införes till landet som gåva eller annars utan vederlag, samt spritdryck, vin, starköl *och* tobaksvara vid införsel till landet i den ordning som avses i 18 § 4 lagen (1977:293) om handel med drycker eller i 1 § andra stycket lagen (1961:394) om tobaksskatt.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1984.

4 Förslag till

Lag om ändring i kommunalskattelagen (1928: 370)

Härigenom föreskrivs att punkterna 4 och 5 av anvisningarna till 21 § kommunalskattelagen (1928: 370) skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Anvisningar till 21 §

4.¹ Till intäkt av jordbruk med binärings hänförs intäkt genom avyttring av djur och andra varor eller produkter. Vidare hänförs hit intäkt genom annan inkomstgivande användning av jordbrukets eller dess binäringsars alster, inventarier eller arbetspersonal, såsom körslor, uthyrning av dragare, maskiner o. d. Hit hänförs även värdet av vad den skattskyldige direkt har tillgodogjort sig av jordbrukets eller dess binäringsars avkastning för sin, sin familjs eller annan hushållsmedlems räkning eller för avlöning eller liknande vederlag åt personal, som inte har tillhört den skattskyldiges hushåll, eller för förädling eller förbrukning i rörelse, som har drivits av den skattskyldige, eller för utgörande av undantagsförmåner eller annan förpliktelse som har ålegat den skattskyldige i förhållande till någon som inte har tillhört hans hushåll.

4. Till intäkt av jordbruk med binärings hänförs intäkt genom avyttring av djur och andra varor eller produkter. Vidare hänförs hit intäkt genom annan inkomstgivande användning av jordbrukets eller dess binäringsars alster, inventarier eller arbetspersonal, såsom körslor, uthyrning av dragare, maskiner o. d. Hit hänförs även värdet av vad den skattskyldige direkt har tillgodogjort sig av jordbrukets eller dess binäringsars avkastning för sin, sin familjs eller annan hushållsmedlems räkning, dock inte av bränslen för uppvärmning av bostad på fastigheten, eller för avlöning eller liknande vederlag åt personal, som inte har tillhört den skattskyldiges hushåll, eller för förädling eller förbrukning i rörelse, som har drivits av den skattskyldige, eller för utgörande av undantagsförmåner eller annan förpliktelse som har ålegat den skattskyldige i förhållande till någon som inte har tillhört hans hushåll.

Värdet av sådan ny-, till- eller ombyggnad eller annan därmed jämförlig förbättring som avses i punkt 6 andra stycket av anvisningarna till 22 § och som bekostats av arrendator eller annan nyttjanderättshavare utgör intäkt av jordbruksfastighet för jordägaren för beskattningsår då nyttjanderättshavarens rätt till fastigheten upphört, om förbättringen utförts under tid varunder jordägaren innehaft fastigheten. Intäkten beräknas på grundval av tillgångens värde vid tidpunkten för nyttjanderättens upphörande till den del tillgången bekostats av nyttjanderättshavaren. Har nyttjanderättshavaren erhållit ersättning av jordägaren för förbättringen, utgör ersättningen intäkt av jordbruksfastighet för nyttjanderättshavaren.

Sådan gottgörelse för utgift eller kostnad, som arbetsgivare uppburet från pensions- eller personalstiftelse, räknas som intäkt av jordbruksfastighet, om avdrag för avsättning till stiftelsen medgivits vid beräkning av nettointäkt av jordbruksfastighet.

¹ Senaste lydelse 1981: 295.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

Redovisar arbetsgivare enligt lagen om tryggande av pensionsutfästelse m. m. i sin balansräkning en post Avsatt till pensioner, äga 28 § 1 mom. sjätte–nionde styckena motsvarande tillämpning i fråga om jordbruksfastighet.

5.² Till intäkt av skogsbruk hänförs ersättning för avyttrade skogsprodukter samt ersättning på grund av upplåtelse av avverkningsrätt till skog. Vidare hänförs till intäkt av skogsbruk värdet av skogsprodukter, som den skattskyldige har tillgodogjort sig för ny-, till- eller ombyggnad eller för reparation och underhåll av byggnader, markanläggningar och inventarier på fastigheten eller i övrigt för sin eller sin familjs räkning, dock *ej vedbränsle*, eller för arbetspersonalens behov eller i annan av den skattskyldige bedriven verksamhet.

5. Till intäkt av skogsbruk hänförs ersättning för avyttrade skogsprodukter samt ersättning på grund av upplåtelse av avverkningsrätt till skog. Vidare hänförs till intäkt av skogsbruk värdet av skogsprodukter, som den skattskyldige har tillgodogjort sig för ny-, till- eller ombyggnad eller för reparation och underhåll av byggnader, markanläggningar och inventarier på fastigheten eller i övrigt för sin eller sin familjs räkning, dock *inte bränslen för uppvärmning av bostad på fastigheten*, eller för arbetspersonalens behov eller i annan av den skattskyldige bedriven verksamhet.

Ersättning på grund av fastighetsavyttring utgör inte i något fall intäkt av skogsbruk (jfr 27 § och punkt 2. a. av anvisningarna till 36 §). Vad nu sagts gäller även ersättning på grund av sådan marköverföring som avses i punkt 4 första stycket av anvisningarna till 35 § och engångsersättning på grund av allframtidssupplåtelse enligt andra stycket sistnämnda anvisningspunkt.

Ersättning för avyttrade skogsprodukter samt ersättning på grund av upplåtelse av avverkningsrätt utgör inte intäkt av skogsbruk till den del ersättningsbeloppet behandlas som engångsersättning på grund av allframtidssupplåtelse (jfr punkt 4 tredje stycket av anvisningarna till 35 §).

Övergår avverkningsrätt till skog till ny ägare på annat sätt än genom köp, byte eller därmed jämförligt fång skall anses som om avverkningsrätten avyttrats för ett vederlag motsvarande dess marknadspris vid övergången och som om vederlaget betalats kontant.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1984 och tillämpas första gången vid 1985 års taxering. Äldre bestämmelser gäller dock i fråga om räkenskapsår som påbörjats före utgången av år 1983.

² Senaste lydelse 1979: 500.

5 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1974:992) om nedsättning av allmän energiskatt

Härigenom föreskrivs att i lagen (1974:992) om nedsättning av allmän energiskatt skall införas två nya paragrafer, 4 och 5 §§, av nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 § Riksskatteverket får på ansökan medge återbetalning av energiskatt på elektrisk kraft som förbrukats i en elektrisk panna för produktion av hetvatten eller ånga under förutsättning att

1. elpannans effekt överstiger en megawatt,

2. ingen oljebaserad produktion av elektrisk kraft har förekommit inom landet av energibalansskäl under en sammanhängande period om minst fem dygn dessförinnan,

3. värmebehovet under de tider då en elektrisk panna inte utnyttjas kan tillgodoses på annat sätt,

4. mätaravläsning har gjorts i början och slutet av den period som återbetalningen avser, och

5. i fråga om inköpt kraft, särskilt avtal har träffats som innebär att leveransen kan avbrytas av leverantören när så erfordras av kraftsystemskäl.

5 § Har, på grund av oriktig uppgift från sökanden eller på grund av felräkning, misskrivning eller annat uppenbart förbiseende, ett felaktigt belopp fastställts med tillämpning av 2, 3 eller 4 § eller av beslut som har meddelats med stöd av dessa bestämmelser, är sökanden skyldig att till statsverket inbetala vad han på detta sätt oriktigt har erhållit.

En åtgärd i syfte att ta ut ett oriktigt erhållit belopp får inte vidtas senare än fem år efter utgången av det kalenderår under vilket beloppet har fastställts.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1984.

De nya bestämmelserna i 4 § tillämpas i fråga om elektrisk kraft som har

förbrukats efter ikraftträdandet. De nya bestämmelserna i 5 § tillämpas i fråga om oriktig uppgift som har lämnats efter ikraftträdandet och, när det gäller felräkning, misskrivning eller annat uppenbart förbiseende, i fråga om belopp som har fastställts efter ikraftträdandet.

Motionerna

Motioner väckta med anledning av propositionen

1983/84:44 av Rolf Clarkson (m)

I motionen yrkas att riksdagen avvisar propositionens förslag om förändringar i rätten till avdrag för bensinskatt och allmän energiskatt i fråga om bensin som används i luftfartyg i enlighet med vad som framhållits i motionen.

1983/84:45 av Olof Johansson m. fl. (c)

I motionen yrkas

1. att riksdagen godkänner de i motionen förordade riktlinjerna för energiskattepolitiken,

2. att riksdagen beslutar att skatten på kol från den 1 januari 1984 skall uppgå till 140 kr./ton och från den 1 januari 1985 till 275 kr./ton kol,

3. att riksdagen hos regeringen begär en utredning av i vilken omfattning kolanvändning även skall belastas med samma avgifter som tas ut vid oljeanvändning,

4. att riksdagen beslutar att skatten på naturgas skall uppgå till 205 kr./1 000 m³,

5. att riksdagen hos regeringen hemställer om förslag att motoralkoholer producerade på inhemsk råvara skall vara skattefria,

6. att riksdagen hos regeringen hemställer om förslag om en skatterabatt för blyfri bensin och flygbensin i enlighet med vad som anförts i motionen,

7. att riksdagen hos regeringen hemställer om förslag till förändringar i lagen om allmän energiskatt innebärande att restitution för el producerad av kol ej skall medges.

1983/84:46 av Hans Petersson i Röstånga (fp)

I motionen yrkas

1. att riksdagen förklarar att svenskt kol är ett inhemskt bränsle,

2. att riksdagen beslutar att svenskt kol ej skall beskattas.

1983/84:47 av Knut Wachtmeister m. fl. (m)

I motionen yrkas att riksdagen beslutar

1. att förslaget till lag om ändring i lagen (1968:430) om mervärdeskatt nu avslås,

2. att den i motionen förordade successiva skatteuppräkningsen i fråga om kol till en energilikformig nivå den 1 januari 1989 genomförs.

3. att som sin mening ge regeringen till känna de i motionen förordade riktlinjerna för den framtida energiskattepolitiken.

1983/84:48 av Lars Werner m. fl. (vpk)

I motionen yrkas att riksdagen med ändring av proposition 1983/84:28

1. uttalar att en höjning av elskatten motsvarande den som genomfördes fr. o. m. den 1 juli 1983 också bör gälla industrienheters förbrukning utöver 40 000 kWh/år,

2. uttalar att företag och andra storförbrukare som genomför ambitiösa sparprogram inom elenergiområdet skall kunna erhålla viss återbäring av skatt,

3. beslutar avslå förslaget om en ständig höjning av oljepriset genom skattehöjningar,

4. uttalar att beskattningen av naturgas bör sättas till 25 % av oljeskatten.

Motioner väckta under riksmötet 1982/83

1982/83:708 av Stig Josefson m. fl. (c)

I motionen yrkas att riksdagen hos regeringen anhåller att förmånsvärdet av användningen av halm vid eget uttag vid inkomsttaxeringen inte åsätts annat värde än som motsvarar kostnader för pressning.

1982/83:712 av Knut Wachtmeister m. fl. (m)

I motionen yrkas att riksdagen uttalar sig för att förmånen av halm som husbehovsbränsle vid inkomstaxering inte åsätts annat värde än vad som motsvarar kostnaderna för pressningen.

1982/83:1187 av Sven-Erik Nordin m. fl. (c)

I motionen yrkas att riksdagen hos regeringen begär förslag till nya regler för beskattning av vattenkraftsanläggningar.

1982/83:1656 (jfr 1655) av Rolf Clarkson m. fl. (m)

I motionen yrkas

1. att riksdagen begär att regeringen vidtar åtgärder för att förenkla regelsystemet med skatter och avgifter på bilismen,

2. att riksdagen hos regeringen begär en utredning om möjligheterna att ersätta mervärdeskatten på begagnade bilar med en avgift som tas ut i samband med ägarbyte,

3. att riksdagen hos regeringen begär en utredning om förutsättningarna för en differentierad drivmedelsbeskattning.

1982/83:1731 av Inger Josefsson (c)

I motionen yrkas att riksdagen beslutar att som sin mening ge regeringen till känna att taxeringsreglerna bör utformas så att övergången till flexibla värmesystem främjas.

1982/83:1733 av Oskar Lindkvist (s) och Lars Ulander (s)

I motionen yrkas att riksdagen hos regeringen begär förslag till registrering och beskattning av schaktmaskiner och till utformning av ett tillståndssystem, allt enligt vad i motionen anförts.

Skrivelser

Till utskottet har inkommit skrivelser från Cementa AB, Svenska kraftverksföreningen, Svenska elverksföreningen, Uppsala flygklubb, Experimental Aircraft Association och Svenska allmänflygföreningen.

Yttrande från annat utskott

Yttrande över propositionen och de med anledning därav väckta motionerna har avgivits av näringsutskottet (NU 1983/84:4 y). Yttrandet är fogat som bilaga till betänkandet.

Utskottet

Proposition 28 och motionerna

Allmänna principer

I propositionen lägger regeringen fram förslag till vissa riktlinjer för energiskattepolitiken under 1980-talet och föreslår – som utskottet återkommer till senare – också omedelbara ändringar i beskattningen av vissa bränslen.

De allmänna principer för beskattningen som utvecklas i propositionen grundar sig delvis på 1981 års energipolitiska beslut och utgör ett ställningstagande till energiskattekommitténs förslag (SOU 1982:16–17) Skatt på energi. 1981 års beslut innebär att man bör sträva efter att kraftigt minska vårt lands oljeberoende och samtidigt skapa förutsättningar för att utveckla kärnkraften i enlighet med utslaget av folkomröstningen i kärnkraftsfrågan 1980. Inriktningen bör enligt detta ställningstagande vara att successivt styra över utvecklingen mot ett energisystem i huvudsak baserat på varaktiga, helst förnybara och inhemska energikällor med minsta möjliga miljöpåverkan.

Enligt propositionen bör beskattningen ingå bland de ekonomiska styrmedel som bör användas aktivt under den period som omställningen av vårt energisystem pågår. En grundläggande princip för energiskattepolitiken bör vara att främja de energiinvesteringar för oljeersättning och energihushållning som bör genomföras under 1980-talet. Hänsyn bör också tas till olika energikällors effekter på miljön, bytesbalansen, försörjningstryggheten, sysselsättningen och den industriella utvecklingen.

När det gäller beskattningsnivåer m. m. innebär propositionen sammanfattningsvis att följande riktlinjer bör fastställas för energiskattepolitiken under 1980-talet. Skatteändringar på olja bör vid behov vidtas för att åstadkomma en inte oväsentlig realprisstegring. Inhemska bränslen bör gynnas genom skattefrihet. Skatten på kol bör höjas i etapper tills skatten per energienhet är ca hälften av skatten på olja. För naturgas bör gälla att skatten per energienhet är ca tre fjärdedelar av skatten på olja. Drivmedelsbeskattningen bör främja fortsatt energihushållning. Elanvändning inom industrin bör vara skattemässigt gynnad i förhållande till elanvändning för uppvärmning. Beskattningen av el för uppvärmning bör ha viss följsamhet mot beskattningen av olja.

I motion 45 uttalar Olof Johansson m.fl. (c) att ambitionerna bör ökas ytterligare. Målsättningen bör enligt motionärerna vara att skapa ett decentraliserat energisystem i huvudsak baserat på utnyttjande av inhemska, förnybara energikällor och en effektiv användning av den tillförda energin. Syftet med skatteförändringarna bör vara att ge prisrelationer på marknaden som förhindrar uppkomsten av ett alltför stort elberoende och avsevärt gynnar användningen av inhemsk energi i förhållande till utnyttjande av kol och olja. Beträffande beskattningsnivåer m. m. anförs i motionen att kol och olja bör ha en energilikformig beskattning och att skatten på naturgas bör uppgå till hälften av skatten på olja. Importerade miljövänliga energikällor bör enligt motionärerna kunna få en viss "miljörabatt" och skatten sätts lägre än vad en energilikformig beskattning med olja skulle motivera. Inhemska fasta bränslen och alternativa drivmedel producerade på inhemska råvaror bör ej beskattas. Undantag från en energilikformig beskattning med olja bör kunna göras för drivmedel och en lägre beskattning ske när ekonomiskt rimliga substitut saknas.

Enligt motion 47 av Knut Wachtmeister m. fl. (m) bör energiskattesatserna i princip vara energilikformiga. Motionärerna anser att eventuella subventioner och direkta statsstöd på energiområdet bör redovisas öppet och i normalfallet inte få formen av skatterabatter. Härigenom uppnås att marknadsmässiga hänsyn tillåts spela den avgörande rollen vid omvandlingen av energisystemet, vilket enligt motionärerna bör understödja arbetet på att skapa balans i samhällsekonomin.

Lars Werner m. fl. (vpk) har i motion 48 riktat invändningar mot propositionen såvitt avser oljebeskattningen. Enligt deras mening bör oljeskatten endast garantera att oljepriset inte sjunker under nuvarande nivå. De anser vidare att skatten på naturgas bör vara 25 % av oljeskatten.

Näringsutskottet har i sitt yttrande biträtt förslagen i propositionen och avstyrkt motionerna. Skatteutskottet vill inledningsvis framhålla att skatteuttaget inom energisektorn utgör en stor del av vårt lands samlade skatteuttag. För budgetåret 1982/83 uppgick de samlade inkomsterna av energiskatt och bensinskatt till ca 15 miljarder kronor. Energibeskattningsens utformning och nivå har också i stor utsträckning motiverats av statsfinan-

siella skäl. Samtidigt har vissa skattesatser – t. ex. för bensin och olja – avvägs även med hänsyn till kravet på en bättre energihushållning.

Utskottet har i olika sammanhang uttalat sig för principen att punktskatter bör vara neutrala i konkurrenshänseende. Den nuvarande energibeskattningen har emellertid inte konsekvent utformats på detta sätt. Som exempel kan nämnas den nuvarande alltför låga beskattningen av kol, som också strider mot intentionerna för energipolitiken.

Som anförs i propositionen föreligger det ett angeläget behov, inte minst för de beslutsfattare som ansvarar för stora och ekonomiskt vittgående investeringsbeslut, av att väl genomtänkta principer för beskattningen på hela energisektorn läggs fast för lång tid framåt. Utskottet instämmer också i uppfattningen att beskattningen i möjligaste mån bör samordnas med andra samhällseliga insatser på energiområdet. Bred enighet råder om att 1981 års energipolitiska beslut utgör en naturlig utgångspunkt för de överväganden som bör ligga till grund för den närmare utformningen av beskattningen.

Mot denna bakgrund har utskottet inte något att erinra mot energiministerns uppfattning att energibeskattningen bör utformas så att energiinvesteringar för oljeersättning och energihushållning främjas och att hänsyn tas till olika energikällors effekter på miljön, bytesbalansen, försörjningstryggheten, sysselsättningen och den industriella utvecklingen. Det är enligt utskottets uppfattning givetvis också önskvärt att andra energihushållningsfrågor vägs in vid bedömningen och att man undviker regler som uppmuntrar till användning av energikällor som inte är försvarbara från samhällsekonomisk synpunkt. Samtidigt bör enligt utskottets uppfattning beskattningens statsfinansiella betydelse och dess roll i fördelningspolitiken i möjligaste mån beaktas.

Med anledning av vad som anförs i motion 47 vill utskottet framhålla att de angivna principerna givetvis innefattar att hänsyn måste tas till energiinnehållet i olika energivaror. Av propositionen framgår också att energiministern beaktat detta vid sina överväganden rörande skattenivåerna för olika energivaror. Att som föreslås i motionen upphöja energilikformigheten till en huvudprincip bör dock inte komma i fråga, eftersom detta skulle strida mot önskemålet att kunna styra energikonsumtionen på lämpligt sätt och dessutom kunna medföra en olämplig beskattning av varor med lågt energiinnehåll. Liknande synpunkter kan läggas även på yrkandet i motionen 45 om att beskattningen i princip bör ske med energilikformigheten som utgångspunkt men med vittgående undantag.

Med det anförda tillstyrker utskottet propositionen i ifrågavarande del och avstyrker motionerna i motsvarande delar i den mån de inte kan anses tillgodosedda genom vad utskottet anfört.

En särskild fråga som tas upp i propositionen är huruvida energisektorn bör inordnas i mervärdesskattesystemet, eventuellt i kombination med en särskild styrmedelsskatt på vissa energislag. Energiministern har i likhet med

flertalet remissinstanser funnit att en sådan ordning skulle medföra oacceptabla fördelningspolitiska konsekvenser, tillämpningsproblem och administrativa svårigheter. På grund härav avvisar hon denna tanke och förordar i stället att nuvarande system med differentierade punktskatter behålls.

Knut Wachtmeister m. fl. (m) är av motsatt uppfattning och uttalar i motion 47 sin mening att mervärdeskatten bör omfatta även energiområdet. Detta skulle enligt motionärerna bidra till att skapa balans i samhälls-ekonomi.

Utskottet ansluter sig i denna fråga till energiministerns bedömning, som också delas av näringsutskottet. Skälen för att hålla energisektorn utanför mervärdesskattesystemet och behålla nuvarande system med differentierade punktskatter har enligt utskottet betydligt större tyngd än de som kan anföras till stöd för en kombination av mervärdeskatt och särskild styrmedelsskatt. Följaktligen tillstyrker utskottet propositionen även i denna del och avstyrker motionen.

Skatteändringar

Inhemska bränslen

I propositionen föreslås att ved och torv, som f. n. beskattas med mervärdeskatt men inte med energiskatt, skall undantas från mervärdeskatten. Som skäl för en sådan åtgärd anføres att oljeersättning med inhemska bränslen ingår som en prioriterad del i oljeersättningsprogrammet och att mervärdeskatten på inhemska fasta bränslen motverkar att dessa bränslen används i bl. a. kommunala anläggningar och gruppcentraler.

I motion 47 av Knut Wachtmeister m. fl. (m) yrkas avslag på propositionen i denna del. Motionärerna anser inte att den nuvarande mervärdeskatten på bl. a. torv och ved bör slopas innan en slutlig utvärdering skett i fråga om konsekvenserna för skogsindustrins virkesförsörjning av en ökad användning av skogsråvaror för eldningsändamål.

Enligt näringsutskottets yttrande kommer en arbetsgrupp inom kanslihuset att med utgångspunkt i bl. a. en rapport av skogsstyrelsen och statens industriverk och remissyttranden över rapporten lämna förslag till åtgärder senare i år. Näringsutskottet anser att de skäl som åberopats för att undanta inhemska bränslen från mervärdeskatt är bärande och att en sådan åtgärd ligger väl i linje med 1981 års energipolitiska beslut. Skatteutskottet delar näringsutskottets uppfattning och tillstyrker följaktligen propositionen i denna del. Utskottet avstyrker således motionsyrkandet.

I propositionen föreslås dessutom att uttag av bränsle till en bostad på jordbruksfastighet inte skall räknas som intäkt av jordbruk eller skogsbruk. Anledningen till förslaget är att den nuvarande förmansbeskattningen motverkar användningen av framför allt halm och biogas som bränsle.

I två motioner från föregående riksmöte — motion 708 av Stig Josefson

m. fl. (c) och 712 av Knut Wachtmeister m. fl. (m) yrkas att förmånsvärdet av halm vid inkomsttaxeringen skall motsvara pressningskostnaderna.

Utskottet, som inte har funnit anledning till erinran mot regeringens förslag, tillstyrker propositionen i denna del. Eftersom syftet med motionerna är att få till stånd en förmånligare beskattning av halm än den som f. n. tillämpas, är därmed även motionerna tillgodosedda.

I motion 1731 av Inger Josefson (c), även den från föregående riksmöte, yrkas att reglerna skall utformas så att en övergang till flexibla värmesystem främjas. Motionären tänker på de regler som gäller vid installation av värmepump, eventuellt utan ett omedelbart borttagande av en äldre värmeanläggning. Enligt motionären krävs av vissa taxeringsnämnder att den nya anläggningen skall stå på den gamla anläggningens plats för att avdrag skall medges.

Enligt utskottets mening gäller det problem motionären tagit upp framför allt frågan hur gällande beskattningsregler vid inventarieersättning skall tillämpas. Regeringsrätten har i ett förhandsbesked (RSV/FB Dt 1982:34) behandlat beskattningskonsekvenserna av ett byte av uppvärmningssystem i bostadshuset på en jordbruksfastighet. Avsikten var att ersätta en oljeeldningsanläggning med en anläggning för ytjordvärme och att den äldre anläggningen skulle stå kvar som reservanläggning. Den äldre anläggningen hade inte varit föremål för särskilt värdeminskningssavdrag. Regeringsrätten fann att kostnaden för den nya ytjordvärmeanläggningen var omedelbart avdragsgill till ett belopp motsvarande anskaffningskostnaden för en ny oljeeldningsanläggning. De kostnader som inte fick dras av genast skulle dras av genom årliga värdeminskningssavdrag och skrivas av efter samma procent-sats som byggnaden i övrigt.

Genom det nämnda regeringsrättsavgörandet har enligt utskottets uppfattning rättsläget på området klarlagts på ett sätt som torde tillgodose motionärens syfte. Utskottet vill samtidigt peka på att samhället på andra sätt, bl. a. genom förmånliga låne- och bidragsmöjligheter, stöder investeringar i värmepumpar. Någon åtgärd från riksdagens sida med anledning av motionen är enligt utskottet inte påkallad, och utskottet avstyrker följaktligen motionen.

Kol

I propositionen föreslås att energiskatten på samtliga kolprodukter höjs till 97 kr. per ton den 1 januari 1984. Dessutom sägs att en höjning till 140 kr. per ton bör ske fr. o. m. den 1 januari 1985. Avsikten är dock inte att riksdagen nu skall ta ställning till den sistnämnda höjningen. Av administrativa skäl och då den nuvarande differentieringen inte svarar mot något energipolitiskt motiverat behov föreslås att skatten blir enhetlig för alla kolbränslen. Eftersom kol och koks som används för metallurgisk produktion inte kan ersättas med andra råvaror och skatten således saknar styreffekt vid denna

användning föreslås att kol och koks som används i metallurgiska processer undantas från beskattning.

I motion 45 (c) begärs att skatten på kol skall höjas till 140 kr. per ton den 1 januari 1984 och till 275 kr. per ton den 1 januari 1985. Motionärerna bakom motion 47 (m) accepterar de föreslagna höjningarna 1984 och 1985 men anser att man bör fortsätta att höja skatten till en energilikformig nivå den 1 januari 1989. Hans Petersson i Röstånga (fp) yrkar i motion 46 att svenskt kol inte skall beskattas. I motion 45 (c) begärs en utredning i vilken omfattning kol skall belastas med avgifter.

Cementa AB har i en skrivelse begärt att kol som används i cementtillverkning skall, liksom kol som används i metallurgiska processer, undantas från skatt. Bolaget anser dessutom att brunkolsbriketter, som har ett lägre energiinnehåll än andra kolbränslen, bör beskattas lindrigare.

När det gäller den sistnämnda frågan anser utskottet, av de skäl energiministern åberopat, att skatten bör göras enhetlig för samtliga kolprodukter. Beträffande frågan om en höjning av kolskatten vid nästkommande årsskifte gör utskottet samma bedömning som näringsutskottet att en kraftigare höjning än den som föreslås i propositionen skulle vara olämplig. Redan denna skatteskärpning innebär en nog så kraftig höjning i förhållande till de nuvarande skattesatserna, men torde få anses nödvändig om man inom en rimlig tid skall uppnå det slutmål som satts upp, nämligen en beskattningsnivå som svarar mot hälften av skatten på olja. Utskottet tillstyrker således propositionen i denna del och avstyrker motion 45 i motsvarande del.

När det gäller skattenivån fr. o. m. den 1 januari 1985 konstaterar utskottet att propositionen inte innehåller något förslag som riksdagen nu bör ta ställning till. Den skattenivå som föreslår i motion 45, 275 kr. per ton, överstiger vida det tidigare nämnda slutmalet för kolskattens nivå. Utskottet avstyrker följaktligen motionen även i denna del.

I fråga om m:s förslag i motion 47 om skattehöjningar på kol fram till den 1 januari 1989 vill utskottet erinra om att utskottet tagit avstånd från tanken på en helt energilikformig skatt. Av detta skäl avstyrker utskottet också detta yrkande i motionen.

Av skäl som näringsutskottet framfört anser utskottet sig vidare böra avstyrka yrkandet i motion 45 (c) om en utredning av frågan om avgiftsbeläggning av kol. Inte heller Hans Peterssons i Röstånga yrkande i motion 46 att svenskt kol inte skall beskattas bör enligt utskottet föranleda någon åtgärd, eftersom – som också näringsutskottet påpekat – någon energiskatt inte utgår för inhemska fasta bränslen.

När det gäller frågan om skattebefrielse för kol som används i metallurgiska processer har utskottet inte funnit anledning till erinran mot regeringens förslag. Utskottet har en viss förståelse för den framställning som Cementa AB gjort om motsvarande skattebefrielse vid cementtillverkningen. Med hänsyn till att bolaget åtnjuter s. k. energiskattenedsättning och att inte ens en fullständig skattebefrielse för kol skulle innebära någon lättnad i bolagets

skattebelastning, finner utskottet inte skäl i att nu införa ytterligare undantag i energiskattelagen. Liksom näringsutskottet förutsätter skatteutskottet att regeringen vid sina överväganden i samband med beslut om nedsättning beaktar olika företags och branschers konkurrensförutsättningar både inom landet och internationellt.

Naturgas

I motion 45 (c) begärs ett beslut om att skatten på naturgas skall uppgå till 205 kr./1 000 m³, dvs. per energienhet hälften av skatten på olja, vilket är den nivå motionärerna ansett lämplig. I propositionen läggs inte fram några lagförslag beträffande naturgas. Däremot aviseras en senare proposition rörande uttag av skatt på naturgas.

Utskottet erinrar om att utskottet tidigare i detta betänkande uttalat sig för ett uttag av skatt på naturgas som motsvarar tre fjärdedelar av skatten på olja. I avvaktan på regeringens aviserade proposition finns det enligt utskottets uppfattning inte anledning för riksdagen att nu ta ställning till en i kronor preciserad skattesats. Utskottet avstyrker därför motionen i denna del.

Alternativa drivmedel

Enligt propositionen bör ställning samtidigt tas till ett av energiskattekommittén framlagt förslag om skatterabatt på blyfri bensin och till ett av bilavgaskommittén avgivet betänkande, som f. n. remissbehandlas. I motion 45 (c) begärs förslag om en sådan rabatt. Den bör enligt motionärerna också gälla blyfri flygbensin. Skatteutskottet finner i likhet med näringsutskottet att ett ställningstagande till frågan bör anstå till dess att resultatet av remissutfallet föreligger och en samlad bedömning av frågan kan göras. Utskottet avstyrker därför motionen i ifrågavarande del.

C-motionärerna begär i samma motion, nr 45, att motoralkoholer producerade av inhemska råvaror bör vara skattefria.

Enligt näringsutskottets uppfattning kan frågan om skattereduktion för motoralkoholer övervägas först när ställning har tagits i frågan om en större introduktion av alternativa drivmedel. I det sammanhanget kan man enligt näringsutskottets uppfattning även överväga frågan om skattereduktion för motoralkoholer producerade av inhemska råvaror. Skatteutskottet vill för sin del inte motsätta sig att saken undersöks närmare men vill erinra om att utskottet tidigare i år avstyrkt ett liknande yrkande, bl. a. med hänsyn till att förslaget syntes praktiskt svårt att genomföra (SkU 1982/83:22). Med det anförda avstyrker utskottet motionen även i denna del.

Beskattning av elektrisk kraft

I propositionen föreslås bestämmelser om återbetalning av energiskatt för elenergi som använts i avkopplingsbara elpannor under vissa tider. Bestäm-

meler om skattebefrielse för elleveranser till avkopplingsbara elpannor finns redan, men dessa har vällat tolkningsproblem och de nya bestämmelserna syftar bl. a. till att lösa frågorna om kontroll och tillsyn och underlätta riksskatteverkets tillämpning. Som förutsättning för återbetalning bör enligt propositionen bl. a. gälla att elkraften har förbrukats i en elpanna med större effekt än 1 MW och att någon oljebaserad elproduktion av energibalansskäl dessförinnan inte har förekommit inom landet under en sammanhängande period om minst fem dygn. Svenska kraftverksföreningen och Svenska elverksföreningen har i skrivelser begärt att även mindre pannor skall kunna komma i fråga för återbetalning och att femdagarsgränsen skall utgå.

Enligt propositionen har reglerna utformats med tanke på elpannor i fjärrvärmesystem och detta har motiverat avgränsningen till större pannor. Den föreslagna femdagarsfristen är motiverad bl. a. av syftet att underlätta bedömningen av frågan om förutsättningar för återbetalning föreligger. Utskottet finner att reglerna har fått en lämplig utformning och tillstyrker propositionen i denna del.

I motion 48 (vpk) begärs ett uttalande av riksdagen att en höjning av elskatten motsvarande den som genomfördes den 1 juli 1983 också bör gälla industriföretagens förbrukning utöver 40 000 kWh/år. Motionärerna begär också att företag och andra storförbrukare som genomför ambitiösa sparprogram skall kunna erhålla viss återbetalning av skatt.

Beträffande den förstnämnda frågan gör utskottet samma bedömning nu som då utskottet i våras behandlade frågan om en höjning av den allmänna energiskatten för elektrisk kraft, nämligen att industrin även i fortsättningen bör få tillgång till relativt billig elektrisk kraft (prop. 1982/83:150 bil. 1, SKU 1982/83:55). Vad gäller den sistnämnda frågan ansluter utskottet sig till näringsutskottets uppfattning att en premiering av energisparandet med skatteåterbäring – utöver den vinst som sparandet i sig innebär – inte är erforderlig. Med det anförda avstyrker utskottet motionen i nu berörda delar.

I c-motion 45 begärs att restitutionen av skatten på kol som används i elproduktion tas bort. En sådan åtgärd skulle enligt motionärerna inte nämnvärt drabba någon elproduktion men få en stark långsiktig styreffekt för byggande av mottrycksanläggningar baserade på inhemska bränslen, ny vattenkraft och vindkraft.

Skatteutskottet vill erinra om att den av motionärerna aktualiserade bestämmelsen i energiskattelagen är motiverad av att dubbelbeskattning bör undvikas vid värmekraftverk som förbrukar kol och olja för kraftgenereringen (prop. 1957:175 s. 43). Näringsutskottet har i sitt yttrande utförligt behandlat motionsyrkandet. Med hänvisning till de synpunkter näringsutskottet framfört och som skatteutskottet delar avstyrker utskottet motionen i denna del.

I motion 1187 av Sven-Erik Nordin m. fl. (c) från föregående riksmöte yrkas förslag till nya regler för beskattning av vattenkraftsanläggningar.

Motionärerna anser att kommunerna bör erhålla en årlig kompensation i pengar för upplätelser av mark i samband med vattenkraftsutbyggnad. Det bör enligt motionärernas mening ske genom att man vid garantibeskattningen av vattenkraftsanläggningarna tillämpar ett högre repartitionstal än för andra fastigheter.

Enligt vad utskottet erfarit kommer 1976 års fastighetstaxeringskommitté att inom kort avlämna ett betänkande, i vilket bl. a. taxeringen av vattenkraftsanläggningar ges en närmare belysning. Det finns enligt utskottets mening skäl att avvakta resultatet av denna utredning innan ställning tas till de frågor som aktualiseras i motionen. Den bör därför inte föranleda någon riksdagens åtgärd.

Transportområdet

I propositionen föreslås att den nuvarande skattefriheten för bensin till flygplan som används för fritidsändamål eller eljest för privat bruk tas bort. Den nuvarande ordningen har enligt energiministern lett till administrativa och kontrollmässiga svårigheter för riksskatteverket. Vidare anser hon att inte minst rättviseskäl talar för att sådan bensin beskattas, eftersom skatt redan i dag utgår på bränsle som används för andra fritidsändamål, t. ex. i bilar och båtar. För vissa närmare angivna ändamål, som alla avser flygning mot ersättning, bör enligt energiministern skattefriheten behållas.

I motion 44 av Rolf Clarkson (m) yrkas avslag på propositionen. Enligt motionären drabbas vid en avveckling av dagens skattebefrielse det s. k. allmänflyget hårt utan att statsmakterna erhåller några större ekonomiska fördelar. Samtidigt innebär skattehöjningens konstruktion - menar motionären - administrativa svårigheter.

Utskottet delar energiministerns uppfattning att bensin som används i flygplan för fritidsändamål och andra privata ändamål bör beskattas, samtidigt som skattefriheten bör behållas när flygplanen används mot ersättning på olika sätt. Utskottet kan emellertid inte utesluta att vissa tillämpningsproblem kan uppstå när det gäller att dra gränsen mellan de olika användningsområdena, men dessa svårigheter bör emellertid enligt utskottet inte överdrivas. Utskottet förutsätter att regeringen noggrant uppmärksammar tillämpningen och verkningarna av den nya lagstiftningen och vid behov återkommer med förslag till ändringar. På grund av det anförda tillstyrker utskottet propositionen även i denna del och avstyrker motionen.

I motion 1656 av Rolf Clarkson m.fl. (m) från förra riksmötet begärs - med hänvisning till motion 1655 - vissa åtgärder med avseende på bilismen. Motionärerna begär i första hand ett förenklat skatte- och avgiftssystem och tänker därvid närmast på ett avskaffande av kilometerskatten. Vidare begär motionärererna dels en utredning om möjligheterna att ersätta mervärdeskatten på begagnade bilar med en avgift som tas ut i samband med ägarbyte,

dels en utredning om förutsättningarna för en differentierad drivmedelsbeskattning.

Vad förstnämnda yrkande angår vill utskottet erinra om att vägtrafikskatteutredningen har i uppdrag att göra en utvärdering av kilometerskattesystemet och bedöma alternativa skatteformer. Resultatet av detta utredningsarbete, som enligt vad finansministern nyligen meddelat riksdagen beräknas föreligga under år 1984, bör enligt utskottet avvaktas innan ställning tas till frågor om kilometerskattesystemets fortbestånd.

Beträffande frågan om ett slopande av mervärdeskatten på begagnade bilar vill utskottet erinra om att utskottet i våras avstyrkte ett liknande motionsyrkande med hänvisning till bl. a. de kontrollproblem ett undantag från skatteplikten skulle medföra (SkU 1982/83:43). Utskottet, som inte finner skäl att nu göra en annan bedömning, har svårt att inse fördelarna med att ersätta mervärdeskatten med en annan pålaga.

Vad slutligen gäller frågan om en differentierad drivmedelsbeskattning till förmån för glesbygdsbilisterna vill utskottet erinra om att utskottet vid flerfaldiga tillfällen under årens lopp – senast i våras (SkU 1982/83:55) – uttalat att regionala skattelättnader från rent tekniska utgångspunkter endast bör komma i fråga i rena undantagsfall. Utskottet vill dessutom erinra om att bilisterna inom stora delar av Norrlands och Svealands glesbygder redan nu erlägger en lägre fordonsskatt. Frågan om en differentierad bensinskatt har utförligt belysts av vägtrafikskatteutredningen i betänkandet Ds B 1980:13 Slopad fordonsskatt och höjd bensinskatt. Utredningen framhåller bl. a. att en sådan ordning skulle medföra kontrollproblem, risk för konkurrensrubbingar och betydande administrativa kostnader. Utskottet delar utredningens uppfattning och avstyrker därför motionen.

I motion 1733 från förra riksmötet av Oskar Lindkvist och Lars Ulander (båda s) begärs förslag om registrering och beskattning av schaktmaskiner och om ett särskilt tillståndssystem inom schaktentreprenadbranschen.

Utskottet avstyrkte förra hösten en motion med liknande innehåll med hänvisning till att frågan höll på att utredas av trafiksäkerhetsverket (SkU 1982/83:3). Enligt vad utskottet erfarit pågår detta utredningsarbete alltjämt, bl. a. därför att nya uppgifter pålagts utredningen. Utskottet förutsätter emellertid, nu liksom tidigare, att utredningsarbetet bedrivs skyndsamt. Någon åtgärd från riksdagens sida med anledning av motionen är enligt utskottets mening inte påkallad, och utskottet avstyrker följaktligen motionen.

Proposition 37

I proposition 37 föreslås bl. a. en höjning av skatten på tobaksvaror. I propositionen föreslås även att tobaksskatten på cigarettpapper och cigaretthylsor slopas och ersätts av en något högre skatt resp. tull på den tobak som används vid egentillverkning av cigaretter. Åtgärden föranleder bl. a.

en ändring av 8 § 12 lagen (1968:430) om mervärdeskatt. Utskottet har i betänkande SkU 1983/84:7 biträtt förslagen men funnit att ändringen beträffande mervärdeskatten bör samordnas med de i proposition 28 framlagda förslagen om ändringar i samma paragraf.

Hemställan

Utskottet hemställer

1. beträffande *de allmänna principerna för energibeskattningen* att riksdagen med hänvisning till vad utskottet anfört godkänner proposition 1983/84:28 i denna del och avslår motionerna 1983/84:45 yrkande 1, 1983/84:47 yrkande 3 och 1983/84:48 yrkandena 3 och 4,
2. beträffande *mervärdeskatten på inhemska bränslen* att riksdagen bifaller proposition 1983/84: 28 i denna del och avslår motion 1983/84:47 yrkande 1,
3. beträffande *förmånsbeskattningen av inhemska bränslen* att riksdagen bifaller proposition 1983/84:28 i denna del och avslår motionerna 1982/83:708 och 1982/83:712,
4. beträffande *taxeringsreglerna vid installation av värmepump* att riksdagen avslår motion 1982/83:1731,
5. beträffande *skatten på kol den 1 januari 1984* att riksdagen bifaller proposition 1983/84:28 i denna del och avslår motion 1983/84:45 yrkande 2 i denna del,
6. beträffande *skattenivån på kol den 1 januari 1985* att riksdagen avslår motion 1983/84:45 yrkande 2 i denna del,
7. beträffande *skattehöjningar på kol fram till den 1 januari 1989* att riksdagen avslår motion 1983/84:47 yrkande 2,
8. beträffande *en uredning om avgifter på kol* att riksdagen avslår motion 1983/84:45 yrkande 3,
9. beträffande *inhemskt kol* att riksdagen avslår motion 1983/84:46,
10. beträffande *skatten på naturgas* att riksdagen avslår motion 1983/84:45 yrkande 4,
11. beträffande *skatterabatt på blyfri bensin m.m.* att riksdagen avslår motion 1983/84:45 yrkande 6,
12. beträffande *skatten på motoralkoholer producerade på inhemska råvaror* att riksdagen avslår motion 1983/84:45 yrkande 5,
13. beträffande *skattebefrielse för elleveranser till avkopplingsbara elpannor* att riksdagen bifaller proposition 1983/84:28 i denna del,
14. beträffande *en höjning av elskatten för industrin* att riksdagen avslår motion 1983/84:48 yrkande 1,

15. beträffande återbäring av elskatt till företag med ambitiösa sparprogram
att riksdagen avslår motion 1983/84:48 yrkande 2.
16. beträffande restitution av kolskatt vid elproduktion
att riksdagen avslår motion 1983/84:45 yrkande 7.
17. beträffande beskattningen av vattenkraftsanläggningar
att riksdagen avslår motion 1982/83:1187.
18. beträffande skatt på bensin som används för fritids- och privatflyg
att riksdagen bifaller proposition 1983/84:28 i denna del och avslår motion 1983/84:44.
19. beträffande skatter och avgifter på bilismen
att riksdagen avslår motion 1982/83:1656.
20. beträffande registrering och beskattning av schaktmaskiner m.m.
att riksdagen avslår motion 1982/83:1733.
21. beträffande mervärdesskatten på cigarethylsor m. m. i vissa fall
att riksdagen bifaller proposition 1983/84:37 i denna del.
22. beträffande lagförslagen
att riksdagen till följd av vad. utskottet ovan anfört och hemställt antar
dels de i proposition 1983/84:28 framlagda förslagen till
 - a) lag om ändring i lagen (1957:262) om allmän energiskatt,
 - b) lag om ändring i lagen (1961:372) om bensinskatt,
 - c) lag om ändring i kommunalskattelagen (1928:370),
 - d) lag om ändring i lagen (1974:992) om nedsättning av allmän energiskatt.
 dels det på s. 8-9 i detta betänkande återgivna förslaget till lag om ändring i lagen (1968:430) om mervärdesskatt.

Stockholm den 1 december 1983

På skatteutskottets vägnar

RUNE CARLSTEIN

Närvarande: Rune Carlstein (s), Knut Wachtmeister (m), Valter Kristenson (s), Stig Josefson (c), Olle Westberg (s), Hagar Normark (s), Bo Lundgren (m), Ingemar Hallenius (c), Bo Forslund (s), Egon Jacobsson (s)*, Karl Björzén (m)*, Kjell Johansson (fp), Anita Johansson (s), Lars Hedfors (s) och Ewy Möller (m).

* Ej närvarande vid justeringen.

Reservationer

Allmänna principer (mom. 1)

1. Knut Wachtmeister, Bo Lundgren, Karl Björzén och Ewy Möller (alla m) anser

dels att det avsnitt av utskottets yttrande som börjar på s. 17 med "Som anförts" och slutar på s. 18 med "avstyrker motionen" bort ha följande lydelse:

Skatteutskottet delar den i motion 47 (m) framförda uppfattningen - som också m-ledamöterna i näringsutskottet har ställt sig bakom - att en förutsättning för att energipolitiken skall kunna understödja arbetet på att skapa balans i samhällsekonomin är att marknadsmässiga hänsyn tillats spela den avgörande rollen vid omvandlingen av energisystemet. Propositionen präglas enligt utskottets uppfattning av en orealistisk föreställning om vilka styreffekter en särskild energibeskattning kan ha när det gäller att främja en viss önskad energipolitik. Det förefaller omöjligt att åstadkomma ett logiskt och konsistent skattesystem på energiområdet om man samtidigt skall tillgodose så många och ofta mot varandra stridande syften som enligt propositionens förslag.

Enligt utskottets mening bör energiskattesatserna i princip vara energilikformiga. Eventuellt erforderliga subventioner och direkta statsstöd på energiområdet bör redovisas öppet och normalt inte få formen av skatterabatter.

Utskottet förordar, i likhet med vad som föreslås i m-motionen och av m-ledamöterna i näringsutskottet, en övergång till mervärdeskatt på energiområdet kombinerad med energilikformiga punktskatter på en förhållandevis låg nivå. En sådan beskattning innebär att den konkurrensutsatta industrin i energibeskattningshänseende likställs med ett betydande antal utländska konkurrenter som helt eller delvis kan avlyfta energiskattebördan. Utskottet tillstyrker alltså motion 47 i denna del och avstyrker propositionen och motionerna 45 och 48 i motsvarande delar.

dels att utskottet under mom. 1 bort hemställa

att riksdagen med hänvisning till vad utskottet anført godkänner motion 1983/84:47 yrkande 3 samt avslår proposition 1983/84:28 i denna del och motionerna 1983/84:45 yrkande 1 och 1983/84:48 yrkandena 3 och 4.

2. Stig Josefson och Ingemar Hallenius (båda c) anser

dels att det avsnitt av utskottets yttrande på s. 17 som börjar med "Mot denna" och slutar med "utskottet anført" bort ha följande lydelse:

Utskottet delar den i e-motionen 45 framförda uppfattningen att det är möjligt att ytterligare öka ambitionerna. Målsättningen bör enligt utskottet

vara att skapa ett decentraliserat energisystem i huvudsak baserat på utnyttjande av inhemska, förnybara energikällor och en effektiv användning av den tillförda energin. En sådan inriktning ger enligt utskottet de bästa förutsättningarna för att kraven på resurshushållning, ekologisk balans, god miljö, hög säkerhet, försörjningstrygghet, ökad sysselsättning samt en stärkt ekonomi skall kunna tillgodoses. Stimulans av smaskaliga energisystem ger vidare medborgarna bättre möjligheter till inflytande och kontroll över energisystemen.

Utvecklingen i fråga om oljeimporten har sedan 1981 blivit mer gynnsam än som då bedömdes möjligt, och utskottet anser inte att någon import av fasta bränslen i syfte att ersätta olja är nödvändig för att uppfylla sparmålet för olja. Importerade fossila bränslen bör t. o. m. kunna begränsas till de få tillfällen och ändamål där andra energikällor inte av olika skäl står till buds.

Utskottet ansluter sig till c-motionärernas mening att de i propositionen redovisade riktlinjerna för energibeskattningen står i viss motsättning till de grundläggande principerna för energipolitikens utformning. De riktlinjer för energiskattepolitiken som förordas i c-motionen, liksom av c:s ledamöter i näringsutskottet, uppfyller på ett bättre sätt de grundläggande målsättningarna för energipolitiken än de som föreslås i propositionen. De av dem föreslagna skatteförändringarna ger prisrelationer på marknaden som avsevärt gynnar användning av inhemsk energi i förhållande till utnyttjande av kol och olja och förhindrar uppkomsten av ett alltför stort elberoende. Därmed fullföljs enligt utskottets uppfattning avsikterna med 1981 års energipolitiska beslut.

Utskottet anser därför att de i motion 45 förordade riktlinjerna bör ligga till grund för energiskattepolitiken. Med det anförda tillstyrker utskottet motionen i ifrågakavande del och avstyrker propositionen och motionerna 47 och 48 i motsvarande delar i den mån de inte kan anses tillgodosedda genom vad utskottet anför.

dels att utskottet under mom. 1 bort hemställa

att riksdagen med hänvisning till vad utskottet anförut godkänner motion 1983/84:45 yrkande 1 samt avslår proposition 1983/84:28 i denna del och motionerna 1983/84:47 yrkande 3 och 1983/84:48 yrkandena 3 och 4.

Mervärdesskatten på inhemska bränslen (mom. 2)

3. Knut Wachtmeister, Bo Lundgren, Karl Björzén och Ewy Möller (alla m) anser

dels att det avsnitt av utskottets yttrande på s. 18 som börjar med "Enligt näringsutskottets" och slutar med "således motionsyrkandet" bort ha följande lydelse:

Utskottet anser, i likhet med motionärerna bakom motion 47 och m:s

ledamöter i näringsutskottet, att mervärdeskatten på inhemska bränslen inte bör avskaffas innan en slutlig utvärdering har skett av skogsstyrelsens och industriverkets rapporter i fråga om konsekvenserna för skogsindustrins virkesförsörjning av en ökad användning av skogsråvaror för eldningsändamål. Om stöd för torv och ved som bränslen skulle visa sig erforderligt bör stödet inte få formen av skatterabatter utan redovisas direkt och öppet. Ett sådant stöd bör vara tidsbegränsat. På grund härav tillstyrker utskottet motionen i denna del och avstyrker propositionen i motsvarande del.

dels att utskottet under mom. 2 och mom. 22 i motsvarande del bort hemställa

att riksdagen med bifall till motion 1983/84:47 yrkande 1 avslår det i proposition 1983/84:28 framlagda förslaget till lag om ändring i lagen (1968:430) om mervärdeskatt.

Skatten på kol den 1 januari 1984 (mom. 5)

4. Stig Josefson och Ingemar Hallenius (båda c) anser

dels att det avsnitt av utskottets yttrande på s. 20 som börjar med "Beträffande frågan" och slutar med "motsvarande del" bort ha följande lydelse:

Beträffande frågan om en höjning av kolskatten vid nästkommande årsskifte finner utskottet förslaget i propositionen alltför måttligt. Enligt utskottets mening bör kol, av skäl som angetts av motionärerna bakom motion 45 (c) och c:s ledamöter i näringsutskottet, beskattas energilikformigt med olja. Skatten på olja uppgår f. n. till 411 kr./m³. Olika typer av avgifter uppgår samtidigt till 112 kr./m³. Totalt tas således 523 kr./m³ olja ut i skatter och avgifter. En energilikformig beskattning för kol skulle innebära ett skatte- och avgiftsuttag på ca 350 kr. per ton. I dagsläget är det dock enligt utskottets uppfattning rimligt att ta ut en skatt på kol som motsvarar den rena oljeskatten – dvs. 275 kr. per ton kol. Den skattenivå för år 1984 som föreslås i motion 45 anser utskottet väl avvägd. Skatten bör således – till att börja med – höjas till 140 kr. per ton den 1 januari 1984. Med det anförda tillstyrker utskottet motionen i denna del.

dels att utskottet under mom. 5 och mom. 22 i motsvarande del bort hemställa

att riksdagen med bifall till motion 1983/84:45 yrkande 2 i denna del antar det i proposition 1983/84:28 framlagda förslaget till lag om ändring i lagen (1957:262) om allmän energiskatt med undantag av 24 § första stycket d) och med den ändringen beträffande bilagan till lagen att skattesatsen för kolbränslen skall vara 140 kr. för ton.

Skattenivån på kol den 1 januari 1985 (mom. 6)**5. Stig Josefson och Ingemar Hallenius (båda c) anser**

dels att det avsnitt av utskottets yttrande på s. 20 som börjar med "När det gäller skattenivån" och slutar med "denna del" bort ha följande lydelse:

Liksom motionärerna bakom motion 45 och c:s ledamöter i näringsutskottet anser skatteutskottet att man bör nå fram till en med oljeskatten energilikformig nivå av kolskatten senast den 1 januari 1985. Det innebär att skatten den dagen bör höjas till 275 kr. per ton, vilket riksdagen enligt utskottets mening bör ge regeringen till känna. Utskottet tillstyrker således motion 45 i denna del.

dels att utskottet under mom. 6 bort hemställa

att riksdagen med bifall till motion 1983/84:45 yrkande 2 i denna del godkänner vad utskottet anfört.

Skattehöjningar på kol fram till den 1 januari 1989 (mom. 7)**6. Knut Wachtmeister, Bo Lundgren, Karl Björzén och Ewy Möller (alla m) anser**

dels att det avsnitt av utskottets yttrande på s. 20 som börjar med "I fråga" och slutar med "i motionen" bort ha följande lydelse:

Utskottet finner i likhet med vad som uttalats i motion 47 och av m:s ledamöter i näringsutskottet att kolskatten bör göras energilikformig med oljeskatten. Skattehöjningarna bör ske i etapper i den takt som förordas i motionen och av de nämnda ledamöterna. Senast den 1 januari 1989 bör en energilikformig nivå uppnås. Med vad nu anförts tillstyrker utskottet motion 47 i denna del.

dels att utskottet under mom. 7 bort hemställa

att riksdagen med bifall till motion 1983/84:47 yrkande 2 godkänner vad utskottet anfört.

Avgifter på kol (mom. 8)**7. Stig Josefson och Ingemar Hallenius (båda c) anser**

dels att det avsnitt av utskottets yttrande på s. 20 som börjar med "Av skäl" och slutar med "av kol" bort ha följande lydelse:

Vad härefter gäller den i motion 45 (c) begärda utredningen om avgiftsbeläggning av kol hänvisar utskottet till vad c:s ledamöter i näringsutskottet anfört. Det kan enligt utskottet inte anses orimligt att kolet får bära sina egna kostnader för t. ex. miljöinvesteringar och forskning. Som framhålls i motionen bör frågan utredas, och utskottet tillstyrker därför motionen i denna del.

dels att utskottet under mom. 8 bort hemställa
att riksdagen med bifall till motion 1983/84:45 yrkande 3 hos
regeringen begär en utredning av frågan om avgiftsbeläggning
av kol.

Skatt på naturgas (mom. 10)

8. Stig Josefson och Ingemar Hallenius (båda c) anser

dels att det avsnitt av utskottets yttrande på s. 21 som börjar med
"Utskottet erinrar" och slutar med "motionen i denna del" bort ha följande
lydelse:

C:s ledamöter i näringsutskottet har - i likhet med motionärerna bakom
motion 45 - strukit under att naturgasen har miljöfördelar och att planerade
större projekt för användning av naturgas inte bör utsättas för onödigt stora
ekonomiska påfrestningar. Skatteutskottet delar denna uppfattning och
anser att skatten på naturgas bör bestämmas till 205 kr. per 1000 m³, vilket
motsvarar hälften av skatten per energienhet för olja. Med det anförda
tillstyrker utskottet motion 45 i denna del.

dels att utskottet under mom. 10 bort hemställa
att riksdagen med bifall till motion 1983/84:45 yrkande 4 ger till
känna för regeringen att skatten på naturgas bör bestämmas till
205 kr. per 1000 m³.

Skatterabatt på blyfri bensin (mom. 11)

9. Stig Josefson och Ingemar Hallenius (båda c) anser

dels att det avsnitt av utskottets yttrande på s. 21 som börjar med
"Skatteutskottet finner" och slutar med "ifrågavarande del" bort ha följande
lydelse:

C:s ledamöter i näringsutskottet framhåller att möjligheterna att beskatta
drivmedel hårdare än f. n. är starkt begränsade beroende på att lämpliga
substitut saknas och att energibeskattningen därför bör inriktas på att
stimulera forskning, introduktion och användning av alternativa drivmedel.
De anser vidare - i likhet med vad som anføres i motion 45 (c) - att det är
väsentligt att stimulera användningen av blyfri bensin med en skatterabatt.
Skatteutskottet delar denna uppfattning och tillstyrker därför motionen.

dels att utskottet under mom. 11 bort hemställa
att riksdagen med bifall till motion 1983/84:45 yrkande 6 ger till
känna för regeringen vad utskottet anfört angående en skatte-
rabatt för blyfri bensin.

Skatten på motoralkoholer producerade av inhemska råvaror (mom. 12)**10. Stig Josefson och Ingemar Hallenius (båda c) anser**

dels att det avsnitt av utskottets yttrande på s. 21 som börjar med "Enligt näringsutskottets" och slutar med "även i denna del" bort ha följande lydelse:

Utskottet finner att det, av skäl som framförts i motion 45 (c) och av c:s ledamöter i näringsutskottet, är angeläget att fortsätta forskningen kring och utvecklingen av motoralkoholer. Utskottet anser vidare att motoralkoholer producerade av inhemska råvaror i enlighet med de principer för energibeskattningen som anges i den nämnda motionen bör befrias från skatt och att regeringen bör lägga fram förslag härom. På grund härav tillstyrker utskottet motionen.

dels att utskottet under mom. 12 bort hemställa

att riksdagen med bifall till motion 1983/84:45 yrkande 5 ger till känna för regeringen vad utskottet anfört angående beskattningen av motoralkoholer producerade av inhemska råvaror.

Restitution av kolskatt vid elproduktion (mom. 16)**11. Stig Josefson och Ingemar Hallenius (båda c) anser**

dels att det avsnitt av utskottets yttrande på s. 22 som börjar med "Skatteutskottet vill" och slutar med "denna del" bort ha följande lydelse:

C:s företrädare i näringsutskottet har funnit att starka energipolitiska skäl talar för att den berörda restitutionsbestämmelsen tas bort. De anser bl. a. att en sådan åtgärd skulle få en stark långsiktig styreffekt till förmån för byggande av mottrycksanläggningar baserade på inhemska bränslen, av nya vattenkraftverk och av vindkraftverk. Med hänsyn härtill finner skatteutskottet att regeringen bör lägga fram förslag till ändringar i energiskattelagen med denna inriktning. Med det sagda tillstyrker utskottet motion 45 i denna del.

dels att utskottet under mom. 16 bort hemställa

att riksdagen med bifall till motion 1983/84:45 yrkande 7 ger till känna för regeringen vad utskottet anfört angående restitution av kolskatt vid elproduktion.

Skatten på bensin som används för fritids- och privatflygning (mom. 18)

12. Knut Wachtmeister (m), Stig Josefson (c), Bo Lundgren (m), Ingemar Hallenius (c), Karl Björzén (m), Kjell Johansson (fp) och Ewy Möller (m) anser

dels att det avsnitt av utskottets yttrande på s. 23 som börjar med

”Utskottet delar” och slutar med ”avstyrker motionen” bort ha följande lydelse:

I propositionen åberopas som skäl för den föreslagna lagändringen att systemet med skattefria inköp till flygklubbar och restitution av skatt lett till administrativa och kontrollmässiga svårigheter för riksskatteverket. Utskottet finner det förvånande att man då lägger fram förslag som innebär att sättet att använda en flygmaskin – dvs. om en flygning skett mot ersättning eller ej – blir avgörande för om bensinen i den skall beskattas. Det är allmänt känt att de flygplan det här är frågan om, dvs. sportflygplan och andra mindre flygplan, ibland används mot och ibland utan ersättning, varför den nya gränsdragningen mellan skatteplikt och icke skatteplikt torde bli långt svårare att tillämpa och kontrollera än den gamla. Det torde f. ö. vara lätt att kringgå den nya skatteplikten, vilket knappast kan vara regeringens avsikt. Därtill kommer att den statsfinansiella vinsten av att skattebelägga bensin för flygplansdrift är mycket marginell, medan den berörda flygverksamheten, som bedrivs av ett fåtal personer, drabbas av stora kostnadsökningar som kan äventyra flygarnas övningsmöjligheter och på sikt leda till en minskning av flygverksamheten. En sådan utveckling ser utskottet som mindre önskvärd, eftersom det ligger i samhällets intresse att tillgång finns till en kader av flygkunnigt folk som kan ställa upp för t. ex. räddningsflyg och skogsbrandsbevakning. Man kan inte heller bortse från att flygverksamhetens kostnader för samhället täcks av olika avgifter som pålagts flyget: luftvärdighetsavgifter, undervägsavgifter, landningsavgifter för att ta några exempel. Mot denna bakgrund finner utskottet övervägande skäl tala för att den nuvarande ordningen beträffande beskattningen av bensin för flygplansdrift t. v. behålls. På grund härav tillstyrker utskottet motion 44 och avstyrker propositionen i denna del.

dels att utskottet under mom. 18 och mom. 22 i motsvarande del bort hemställa

att riksdagen med bifall till motion 1983/84:44 avslår

dels det i proposition 1983/84:28 framlagda förslaget till lag om ändring i lagen (1961:372) om bensinskatt,

dels det i propositionen framlagda förslaget till ändrad lydelse av 24 § d) lagen (1957:262) om allmän energiskatt.

Särskilda yttranden

Skatten för kol

1. Knut Wachtmeister (m), Stig Josefson (c), Bo Lundgren (m), Ingemar Hallenius (c), Karl Björzén (m), Kjell Johansson (fp) och Ewy Möller (m) anför:

Eftersom brunkolsbriketter har ett lägre energiinnehåll än stenkol, innebär förslaget en snedvridning av konkurrensförhållandena på kolmark-

naden. Cementa AB har påpekat att brunkolsbriketter utgör ett kvalitetsmässigt och prismässigt intressant alternativ för cementindustrin, vilket nu kommer i ett sämre läge. Då förutsättningar att genom ett utskottsinitiativ rätta till detta missförhållande inte föreligger, förutsätter vi att regeringen uppmärksammar detta förhållande och, om utvecklingen motiverar det, lägger fram ett nytt förslag om beskattningen av olika koltyper.

Skatter och avgifter på bilismen

2. Knut Wachtmeister, Bo Lundgren, Karl Björzén och Ewy Möller (alla m) anför:

De problem som tas upp i motion 1656 är värda beaktande. För många familjer innebär bilen, jämte bostad och mat, hushållens största utgift. För många är situationen samtidigt den att det inte finns något alternativ till bilen för att komma till och från arbetet, lämna barn till passning, göra dagliga inköp, besöka olika serviceinrättningar etc. Det är därför enligt vår mening viktigt att pålagorna på bilismen inte ökar ytterligare. Det är också nödvändigt, som motionärerna påpekar, att undersöka möjligheterna till förenklingar i skatte- och avgiftssystemet. Med hänsyn till pågående utredningsarbete vill vi f. n. inte biträda kravet på ett avskaffande av kilometerskatten. Vi förutsätter dock att regeringen vid sin kommande prövning beaktar den allvarliga kritik som har riktats mot denna skatteform. Vi förutsätter också att regeringen fortlöpande prövar möjligheterna att göra skatterna på bilismen enklare och rättvisare och i det sammanhanget beaktar uppslagen i motionen att ersätta mervärdeskatten på begagnade bilar med en omregistreringsavgift och att differentiera bensinskatten till förmån för glesbygdens folk.

Näringsutskottets yttrande*Bilaga***1983/84:4 y****om beskattning av energi (prop. 1983/84:28)***Till skatteutskottet*

Skatteutskottet har berett näringsutskottet tillfälle att yttra sig över proposition 1983/84:28 (industridepartementet) om beskattning av energi jämte motioner, såvitt avser näringsutskottets beredningsområde. Näringsutskottet får anföra följande.

Propositionen**Förslag**

I propositionen föreslås – efter föredragning av statsrådet Birgitta Dahl – att riksdagen

dels antar fem i propositionen framlagda lagförslag, avscende ändringar i

1. lagen (1957:262) om allmän energiskatt,
2. lagen (1961:372) om bensinskatt,
3. lagen (1968:430) om mervärdeskatt,
4. kommunalskattelagen (1928:370),
5. lagen (1974:992) om nedsättning av allmän energiskatt,

dels godkänner i propositionen angivna riktlinjer för den framtida energiskattepolitiken.

Huvudsakligt innehåll

I propositionen läggs fram förslag till grundläggande principer för beskattningen inom energiområdet. En sådan princip är att skattesystemet skall främja tillkomsten av de energiinvesteringar för oljeersättning och energihushållning som enligt 1981 års energipolitiska beslut bör genomföras under 1980-talet. Hänsyn skall tas till olika energikällors effekter på miljön, bytesbalansen, försörjningstryggheten, sysselsättningen och den industriella utvecklingen.

Den nuvarande ordningen med differentierade punktskatter behålls. Mervärdeskatten skall inte utvidgas till att omfatta energiområdet.

Propositionen innehåller även förslag om att inhemska bränslen skall undantas från mervärdeskatt och från förmånsbeskattningen vid inkomsttaxeringen. Skatten på kol – som f. n. varierar från 6 kr. till 14 kr. per ton – föreslås höjd till 97 kr. per ton. Undantag föreslås för kol och koks som används i metallurgiska processer.

Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 1984.

För naturgas aviseras ett kommande lagförslag om skattesatsen 308 kr. per 1 000 kubikmeter.

Motionerna

Yrkanden

De motioner som har väckts med anledning av propositionen är

1983/84:44 av Rolf Clarkson (m), vari hemställs att riksdagen avvisar propositionens förslag om förändringar i rätten till avdrag för allmän energiskatt i fråga om luftfartyg i enlighet med vad som framhållits i motionen,

1983/84:45 av Olof Johansson m. fl. (c), vari hemställs att riksdagen

1. godkänner de i motionen förordade riktlinjerna för energiskattepolitiken,

2. beslutar att skatten på kol från den 1 januari 1984 skall uppgå till 140 kr./ton kol och från den 1 januari 1985 till 275 kr./ton kol,

3. hos regeringen begär en utredning av i vilken omfattning kolanvändning även skall belastas med samma avgifter som tas ut vid oljeanvändning,

4. beslutar att skatten på naturgas skall uppgå till 205 kr./1 000 m³,

5. hos regeringen hemställer om förslag att motoralkoholer producerade på inhemsk råvara skall vara skattefria,

6. hos regeringen hemställer om förslag om skatterabatt för blyfri bensin och flygbensin i enlighet med vad som anförts i motionen,

7. hos regeringen hemställer om förslag till förändringar i lagen om allmän energiskatt innebärande att restitution för el producerad av kol ej skall medges,

1983/84:46 av Hans Petersson i Röstänga (fp), vari hemställs att riksdagen

1. förklarar att svenskt kol är ett inhemskt bränsle,

2. beslutar att svenskt kol ej skall beskattas,

1983/84:47 av Knut Wachtmeister m. fl. (m), vari hemställs att riksdagen

1. avslår förslaget till lag om ändring i lagen (1968:430) om mervärdesskatt,

2. beslutar att den i motionen förordade successiva skatteuppräkningsen i fråga om kol till en energilikformig nivå den 1 januari 1989 genomförs,

3. som sin mening ger regeringen till känna de i motionen förordade riktlinjerna för den framtida energiskattepolitiken,

1983/84:48 av Lars Werner m. fl. (vpk), vari hemställs att riksdagen med ändring av proposition 1983/84:28

1. uttalar att en höjning av elskatten motsvarande den som genomfördes fr. o. m. den 1 juli 1983 också bör gälla industrienheters förbrukning utöver 40 000 kWh/år,
2. uttalar att företag och andra storförbrukare som genomför ambitiösa sparprogram inom elenergiområdet skall kunna erhålla viss återbäring av skatt,
3. avslår förslaget om en ständig höjning av oljepriset genom skattehöjningar,
4. uttalar att beskattningen av naturgas bör sättas till 25 % av oljeskatten.

Motivering

I det följande återges vissa övergripande ståndpunkter i fråga om energipolitiken och energiskattepolitiken i här aktuella motioner. Motionärernas argumentation i mer specifika frågor redovisas i anslutning till utskottets behandling av resp. motionsyrkanden.

I *motion 1983/84:47* (m) anförs i fråga om principer för beskattningen på energiområdet att det vore bäst att följa den uppläggning som i en reservation förordades av moderata samlingspartiets företrädare i energiskatteutredningen. Enligt den skulle mervärdeskatt på energiområdet kombineras med en särskild energilikformig punktskatt på en förhållandevis låg nivå. Omfördelningseffekterna hade därmed kunnat begränsas, säger motionärerna. Samtidigt hade det för näringslivet väsentliga önskemålet om en med övriga varor likvärdig beskattning av energin kunnat tillgodoses. Den konkurrensutsatta industrin hade därmed i energibeskattningshänseende kommit att likställas med ett betydande antal utländska konkurrenter, som helt eller delvis kan avlyfta energiskattebördan.

Det är, fortsätter motionärerna, omöjligt att åstadkomma ett logiskt och konsistent skattesystem på energiområdet om ett så stort antal, ofta mot varandra stridande, syften som anges i propositionen samtidigt skall tillgodoses. De konkreta förslagen till nya skattesatser betecknas som nyckfulla approximationer och sägs vittna om en övertro på statsmaktens förmåga att rätt kunna styra hundratusentals enskilda investeringsbeslut. Eventuellt erforderliga subventioner och direkta statsstöd på energiområdet borde redovisas öppet och i normalfallet inte få formen av skatterabatter. Motionärerna hänvisar vidare till moderata samlingspartiets ståndpunkter vid behandlingen av energipolitiska frågor våren 1983. Härvid betonades bl. a. betydelsen av att marknadsmässiga hänsyn tillåts spela den avgörande rollen vid omvandlingen av energisystemet.

Ett decentraliserat energisystem i huvudsak baserat på utnyttjande av inhemska, förnybara energikällor och en effektiv användning av den tillförda energin förespråkas i *motion 1983/84:45* (c).

Motionärerna erinrar om att centerpartiet vid upprepade tillfällen har understrukt betydelsen av en decentralistisk inriktning av energipolitiken. Denna har också stegvis fått en sådan inriktning från år 1976, anför de. Omläggningen har gett till resultat att energianvändningen i landet har minskat kraftigt. Det föreligger inte, säger motionärerna, behov av att ersätta olja med andra importerade fasta bränslen för att uppsatta sparmål skall nås.

Utvecklingen sedan 1981 års energipolitiska beslut har varit mer gynnsam än vad som då bedömdes vara möjligt. Ambitionerna kan därför ökas i förhållande till gällande riktlinjer. Importerade och miljökrävande energiråvaror såsom kol och olja bör ha en energilikformig beskattning. Importerade miljövänliga energikällor bör kunna få en viss "miljörabatt" och skatten sätts lägre än vad som en vid jämförelse med olja energilikformig beskattning skulle motivera. Inhemska fasta bränslen och alternativa drivmedel producerade på inhemska råvaror bör ej beskattas. Undantag från en energilikformig beskattning bör kunna göras för drivmedel och en lägre beskattning ske när ekonomiskt rimliga substitut saknas.

Av motionen framgår att centerpartiet delar regeringens uppfattning att differentierade punktskatter på energi bör bibehållas. De i propositionen redovisade allmänna riktlinjerna för energibesiktning står dock enligt motionärerna i viss motsättning till de grundläggande principerna för energipolitikens utformning.

I motion 1983/84:48 (vpk) anför att marknadskrafter, och därmed i första hand ekonomiska intressen, har styrt den svenska energipolitiken under hela efterkrigstiden. Utanför kärnkraftens område har mera långsiktiga politiska beslut saknats nästan helt. De negativa effekterna av detta visar sig i dagens problem, säger motionärerna.

Vänsterpartiet kommunisterna förordar en långtgående planering och styrning av produktion och konsumtion inom energisektorn, sägs det i motionen. Det behövs en ny lagstiftning som ger samhället styrmedel för direkta ingripanden. Motionärerna vänder sig mot den övertro på marknadskrafternas betydelse som propositionen enligt deras mening ger uttryck för. Inom den begränsade ram som propositionen ger kan åtskilliga förbättringar och skärpningar genomföras, hävdar de.

Näringsutskottet

Inledning

Efter förslag av regeringen fastställde riksdagen år 1981 riktlinjer för energipolitiken fram till omkring år 1990 (prop. 1980/81:90, NU 1980/81:60, rskr 1980/81:381). Som ett centralt mål angavs ett kraftigt minskat oljeberoende. Det gällde vidare att skapa förutsättningar för en avveckling av kärnkraften i enlighet med utslaget av folkomröstningen i kärnkraftsfrå-

gan våren 1980. Statsmakterna tog sikte på en successiv utveckling mot ett energisystem i huvudsak baserat på varaktiga, helst förnybara och inhemska, energikällor med minsta möjliga miljöpåverkan. I ett program för energihushållning under 1980-talet låg tyngdpunkten på åtgärder som skulle spara olja. Energihushållningen skulle främjas genom rådgivning, utbildning och information men också genom utnyttjande av prissättningen som styrmedel. Parallellt härmed skulle ett program för oljeersättning genomföras.

De riktlinjer för den framtida energiskattepolitiken som föreslås i proposition 1983/84:28 har som utgångspunkt 1981 års energipolitiska beslut och syftar till att de då uppsatta målen för energisystemets utveckling skall uppnås. Näringsutskottet behandlar inledningsvis de grundläggande principer för den framtida energiskattepolitiken som föreslås i propositionen och i motionerna. Därefter tar utskottet upp de specifika riktlinjer som föreslås gälla för beskattningen av resp. energibärare.

Allmänna principer

En offensiv energipolitik i enlighet med 1981 års energipolitiska beslut utgör enligt propositionen ett led i kampen mot landets ekonomiska och industriella kris. Genom en effektiv energihushållning och investeringar i ny energiteknik, användning av fasta bränslen och produktion av inhemska bränslen bryts oljeberoendet samtidigt som nya arbetstillfällen skapas. En betydande del av dessa arbetstillfällen, anför det vidare, tillkommer de delar av landet som har de största sysselsättningsproblemen. Därtill kommer att bytesbalansen förbättras och att en väsentlig grund läggs för en långsiktig utveckling mot en ökad industriproduktion och därmed ökad sysselsättning inom landet. Svensk industri får kunnande och produktionsresurser som kan lägga grunden för svenska exportframgångar i takt med att andra länder förnyar sina energisystem.

Det krävs enligt propositionen en aktiv energipolitik där samhället utnyttjar flera styrmedel för att kunna genomföra den av riksdagen år 1981 beslutade förändringen av energisystemet. Olika slags styrmedel, såsom ekonomiska, administrativa och informativa styrmedel, blir aktuella.

De ekonomiska styrmedlen sägs böra användas i första hand, eftersom de enligt sin natur bygger på ett decentraliserat beslutsfattande. Energibeskattningen, som utgör ett av dessa styrmedel, bör enligt regeringen användas aktivt under den period som omställningen av vårt energisystem pågår.

Som grundläggande princip för de riktlinjer som i propositionen föreslås gälla för den framtida energiskattepolitiken anges följande. Skattesystemet bör främja tillkomsten av de energiinvesteringar för oljeersättning och energihushållning som enligt 1981 års energipolitiska beslut bör genomföras under 1980-talet. Hänsyn bör också tas till olika energikällors effekter på miljön, bytesbalansen, försörjningstryggheten, sysselsättningen och den industriella utvecklingen.

I propositionen tas vidare (s. 21) ställning till energiskattekommitténs i betänkande (SOU 1982:16-17) Skatt på energi framförda förslag till ny ordning för beskattningen av energi. Kommittén föreslog införande av mervärdeskatt på energi i kombination med en särskild styrs katt på energi.

Föredragande statsrådet anför nu att hon i likhet med det övervägande antalet remissinstanser anser att en kombination av differentierade styrs katter och mervärdeskatt på energi är olämplig. Med hänsyn härtill bör enligt propositionen mervärdeskatt på energi inte införas. Nuvarande ordning med differentierade punktskatter på energi bibehålls alltså.

I två motioner framförs krav på att riksdagen skall uttala sig om riktlinjerna för den framtida energiskattepolitiken. De övergripande ståndpunkterna i dessa motioner har refererats i det föregående. Kravet på riktlinjer enligt motion 1983/84:47 (m) innebär sammanfattningsvis följande. Energiskattesatserna skall i princip vara energilikformiga. Eventuella subventioner och direkta statsstöd på energiområdet skall redovisas öppet och i normalfallet inte få formen av skatterabatter. En övergång till mervärdeskatt på energiområdet bör kombineras med en särskild energilikformig punktskatt på förhållandevis låg nivå.

Enligt motion 1983/84:45 (c) skall importerade och miljökrävande energiråvaror såsom kol och olja ha en energilikformig beskattning. Importerade miljövänliga energikällor bör kunna få en viss "miljörabatt". Inhemska fasta bränslen och alternativa drivmedel producerade på inhemska råvaror bör ej beskattas. Undantag från en energilikformig beskattning av olja bör kunna göras för drivmedel och en lägre beskattning ske när ekonomiskt rimliga substitut saknas.

Näringsutskottet ansluter sig till de allmänna riktlinjer för den framtida energiskattepolitiken som föreslås gälla enligt propositionen och som behandlas i detta avsnitt. Det är enligt utskottets uppfattning väsentligt med en långsiktig och konsekvent statlig politik i syfte att få till stånd nödvändiga investeringar i oljeersättande teknik. Som framhålls i propositionen (s. 17) är det viktigt att energianvändarna ges klara besked om hur statsmakterna avser att utnyttja skattesystemet för att se till att oljeersättningsprogrammet fullföljs.

Som en allmän utgångspunkt för den framtida energiskattepolitiken bör alltså gälla att skattesystemet skall främja tillkomsten av de energiinvesteringar för oljeersättning och energihushållning som enligt 1981 års energipolitiska beslut bör genomföras under 1980-talet. Hänsyn skall också tas till olika energikällors effekter på miljön, bytesbalansen, försörjningstryggheten, sysselsättningen och den industriella utvecklingen.

I likhet med regeringen och det övervägande antalet av de remissinstanser som har yttrat sig över energiskatteutredningens tidigare nämnda förslag anser näringsutskottet att den nuvarande ordningen med differentierade punktskatter på energi bör bibehållas.

Det finns alltså enligt näringsutskottets uppfattning inte anledning för riksdagen att besluta om övergång till den av utredningen föreslagna kombinationen av differentierade styrsatser och mervärdeskatt.

Vad nu sagts innebär att näringsutskottet tillstyrker propositionen i här behandlad del och avstyrker motionerna i motsvarande delar.

Olja

Oljeförsörjningen i Sverige har undergått stora förändringar de senaste åren. En liknande utveckling har samtidigt skett i omvärlden. Användningen av oljeprodukter på den svenska marknaden minskade under perioden 1979–1982 med en fjärdedel. Denna minskning kan huvudsakligen hänföras till en minskad total energitillförsel beroende på förbättrad energihushållning och låg ekonomisk aktivitet. Särskilt har förbrukningen av eldningsolja minskat. Förbrukningen av lätta oljeprodukter och mellandestillat har legat kvar på en i stort sett oförändrad nivå under denna period. Enligt preliminära uppgifter har nedgången i förbrukningen fortsatt även under första halvåret 1983, främst för villaolja och tung eldningsolja till industrin.

Ett centralt mål som angavs vid 1981 års energipolitiska beslut var att oljeberoendet skulle minska kraftigt. I den då aktuella propositionen (1980/81:90) skisserades energibalanser för år 1985 och år 1990. Dessa byggde dels på beräknade energianvändningsnivåer, dels på de överväganden och förslag om värme- och elförsörjningen som lades fram i propositionen.

Syftet med energibalanserna var i första hand att på ett översiktligt sätt illustrera tänkbara utfall av den i propositionen förordade inriktningen av energipolitiken. Det bedömdes bli nödvändigt att energipolitiken successivt omprövades i takt med att förutsättningarna för den förändrades bl. a. genom nya erfarenheter. Detta innebar att de tillförselnivåer som angavs i balanserna inte skulle betraktas som mål vilka borde eftersträvas oberoende av utvecklingen.

I energibalanserna angavs en högre och en lägre tillförselnivå. Enligt propositionen måste tillförselplaneringen grundas på en användningsnivå kring den övre gränsen, detta för att inte en önskvärd ekonomisk utveckling skulle begränsas av tillgången på energi.

Näringsutskottet (NU 1980/81:60 s. 41) och riksdagen anslöt sig till denna riktlinje för planeringen.

För olja angavs följande mål för användningsnivåerna, uttryckt i TWh. Av sammanställningen framgår också oljans procentuella andel av total tillförsel för energiändamål. Som jämförelse anges även användningen år 1979.

	År 1979		År 1985		År 1990	
	TWh	%	Lägre användningsnivå	Högre användningsnivå	Lägre användningsnivå	Högre användningsnivå
Olja och oljeprodukter	295	67	229	256	160-140	191-171
			54	56	37- 33	42- 37

Den högre nivån motsvarar 23 miljoner ton olja för år 1985 och 14-17 miljoner ton för år 1990.

Det faktiska utfallet för de senaste åren uttryckt i TWh och procent är följande:

År	1980	1981	1982
TWh	274	243	222
%	66	62	57

För år 1983 kan preliminärt beräknas en användning om ca 200 TWh (53 %).

1981 års energipolitiska beslut berörde också frågan om den framtida prisutvecklingen för oljeprodukter. Statens industriverk hade räknat med en genomsnittlig real oljeprisstege av 2 % per år, och regeringen fann inte skäl att frångå denna bedömning (prop. 1980/81:90 bil. 1 s. 41). Det meddelades att regeringen avsåg att med hjälp av beskattningen på energi åstadkomma en successivt höjd prisnivå på energi.

Energimarknadsutredningen har i sitt betänkande (SOU 1983:19) Den stora omställningen bl. a. behandlat den förväntade internationella utvecklingen av priserna på oljeprodukter. I betänkandet sägs (s. 285) att realpriset på olja enligt flertalet prognoser kommer att vara oförändrat eller sjunka något under de närmaste åren. Mot senare delen av 1980-talet kommer det åter att börja stiga, sannolikt förhållandevis långsamt. Under 1990-talet kan prisutvecklingen bli kraftigare. Utredningen påpekar att prognosernas utsagor endast kan ge en referensram för realistiska framtidsbedömningar av oljemarknadens utveckling. Dessa bedömningar måste kompletteras bl. a. med kunskap om de olika aktörernas handlande och handlingsutrymme.

I den nu aktuella propositionen (s. 14) erinras om den utveckling som har ägt rum inom oljeområdet efter 1981 års energipolitiska beslut. Bl. a. framhålls att Sverige är mer beroende av importerad olja än flertalet andra industriländer. Kostnaderna för oljeimporten har ökat kraftigt under det senaste decenniet samtidigt som bytesbalansen har avsevärt försämrats.

Föredragande statsrådet drar slutsatsen att det krävs kraftfulla åtgärder för oljeersättning och energihushållning för att oljans andel i energianvändningen skall kunna minska till den nivå som riksdagen har angivit för år 1990.

Enligt propositionen (s. 17) bör tillfälliga höjningar eller sänkningar av

olja priserna inte automatiskt leda till skattesänkningar eller skattehöjningar i utjämnande syfte. En sådan ordning skulle motverka en sund priskonkurrens och i onödan öka konsumenternas kostnader. Det betecknas emellertid som angeläget att energianvändarna informeras om att oljan på sikt kommer att bli allt dyrare bortsett från tillfälliga prisvariationer. Vid behov borde genom skatteändringar en inte oväsentlig realprisstegring på oljeprodukter åstadkommas. Härigenom skapas, heter det i propositionen, en stabil grund för energianvändarnas planering av fortsatta insatser för energihushållning och oljersättning. Den angivna utgångspunkten för beskattningen av olja återfinns, påpekas det, i 1981 års energipolitiska beslut.

I motion 1983/84:48 (vpk) påyrkas att riksdagen skall avslå förslaget om en fortlöpande höjning av oljepriset. Enligt motionärerna finns det mot bakgrund av den snabba minskningen i oljeförbrukningen inte anledning att f. n. öka takten när det gäller att pressa ner denna förbrukning. En minskning av oljeberoendet som i stället medför ett nytt beroende av kärnkraft och kol kan inte accepteras, säger motionärerna. Oljeskatten bör endast garantera att oljepriset inte sjunker under nuvarande nivå.

Näringsutskottet konstaterar att nedgången i den svenska oljeförbrukningen de senaste åren har gått snabbare än vad man i allmänhet räknade med för några år sedan. Oljans andel av den svenska energitillförseln har dock inte minskat lika snabbt. Nedgången i den svenska oljeförbrukningen beror delvis på en minskad total energianvändning till följd av såväl låg ekonomisk aktivitet som strukturförändringar inom den energitunga industrin. Därutöver har det skett betydande energibesparande investeringar som lett till en högre energieffektivitet inom industrin i sin helhet. Den internationella prisutvecklingen för oljeprodukter har karakteriserats av kraftiga fluktuationer. En rad svårbedömda omständigheter påverkar de framtida oljepriserna. Enligt flera bedömare kan man dock räkna med att realpriset på olja kommer att kunna falla under de närmaste åren för att på sikt åter stiga. Kraftiga svängningar i prisutvecklingen kan inte uteslutas. Behovet av att medelst skattehöjningar på olja styra oljeförbrukningen till en önskvärd nivå beror givetvis inte enbart på oljeprisutvecklingen utan också bl. a. på hur prisutvecklingen för alternativa bränslen gestaltar sig. Den framtida utvecklingen av de olika energibärarnas pris- och efterfrågerelationer är alltså vägledande i detta avseende. Vidare bör enligt utskottets uppfattning noga uppmärksammas på vilket sätt den svenska oljeindustrin påverkas av den snabba omställningen på detta område. Utskottet räknar med att regeringen följer denna utveckling och återkommer härtill i den proposition om vissa oljefrågor som enligt vad utskottet har erfarit planeras till våren 1984. Frågan har belysts i bl. a. statens energiverks rapport (1983:1) Oljeindustrin i omvandling.

Det är, såsom sägs i propositionen, av värde för energianvändarnas planering att det har klargjorts att oljan på sikt kommer att bli allt dyrare oavsett tillfälliga prisvariationer. Vid behov bör därför genom skattehöjning-

är en viss stegring av realpriserna på olja åstadkommas. I första hand bör den bedömning om realprisutvecklingen på olja som gjordes vid 1981 års energipolitiska beslut kunna tjäna som ett övre riktmärke. Realprishöjningar via ökade skatter utöver denna nivå torde endast under särskilda omständigheter vara påkallade.

Med vad näringsutskottet här har anfört avstyrker utskottet ifrågavarande del av motion 1983/84:48 (vpk).

Inhemska bränslen

De riktlinjer för energipolitiken som riksdagen antog våren 1981 innebär bl. a. ett förväntat bidrag till energibalansen år 1990 med 6–11 TWh torv och 25–30 TWh skogsenergi. I riksdagens beslut framhölls bl. a. att en övergång till fasta bränslen skall främjas. I slutet av år 1982 anvisade riksdagen (prop. 1982/83:50 bil. 6, NU 1982/83:18, rskr 1982/83:111) 200 milj. kr. för stöd till torveldade förbränningsanläggningar som beställs under år 1983. Vidare har riksdagen beslutat om åtgärder för ökad användning av inhemska bränslen i Norrbottens län (prop. 1982/83:120 bil. 6, NU 1982/83:38, rskr 1982/83:306).

Statens industriverk och skogsstyrelsen har efter uppdrag av regeringen i en gemensam rapport (SIND PM 1983:9) Ökad eldning med skogsråvara belyst effekterna för skogsindustrins virkesförsörjning av en ökad användning av skogsråvara för eldningsändamål. Rapporten, som publicerades sommaren 1983, har remissbehandlats. Den bearbetas f. n. inom regeringskansliet.

Ved och torv för uppvärmning eller energialstring är till skillnad från andra energikällor skattepliktiga enligt lagen (1968:430) om mervärdeskatt. Energiskatt tas inte ut på inhemska fasta bränslen.

I propositionen anförts (s. 17) att mervärdeskatten motverkar ett utnyttjande av inhemska bränslen i bl. a. vissa kommunala anläggningar och gruppcentraler. Med hänvisning till att inhemska bränslen reducerar kostnaderna för energiimport och att produktion och användning av sådana bränslen medför nya arbetstillfällen liksom till att det även i övrigt är viktigt med oljersättning föreslås inhemska bränslen bli undantagna från beskattning. Därmed elimineras osäkerheten om framtida skattenivåer för sådana bränslen. Vidare gynnas dessa skattemässigt framför alla andra bränslen. I propositionen föreslås också (s. 26) att bostadsuppvärmning med bränslen som tagits från bostadsinnehavarens egen fastighet skall vara fri från förmånsbeskattning vid inkomsttaxering.

De nu angivna ändringarna i beskattningen kommer till uttryck i två av lagförslagen i propositionen, nämligen om ändring i lagen (1968:430) om mervärdeskatt och om ändring i kommunalskattelagen (1928:370). Näringsutskottet har inget att erinra mot regeringens förslag om att inhemska bränslen skall undantas från förmånsbeskattningen vid inkomsttaxeringen.

I motion 1983/84:47 (m) begärs att riksdagen skall avslå regeringens förslag till lag om ändring i lagen om mervärdeskatt. Ett avskaffande av nuvarande mervärdebeskattning av inhemska bränslen bör enligt motionärerna under inga förhållanden beslutas innan statens industriverks och skogsstyrelsens utredning har hunnit utvärderas.

Näringsutskottet anser att det i propositionen har framförts bärande skäl för att inhemska bränslen bör undantas från skatteplikt enligt mervärdeskattelagen. De nu gällande undantagen för andra bränslen bör alltså utvidgas till att även gälla ved och torv. En sådan åtgärd ligger väl i linje med 1981 års energipolitiska beslut. Utredningsrapporten om eldning med skogsråvara bearbetas som nämnts inom regeringskansliet. Inom detta finns en arbetsgrupp, biobränslegruppen, som senare i år kommer att, med utgångspunkt i bl. a. rapporten och remissyttrandena över den, avge en rapport med förslag till åtgärder. Näringsutskottet tillstyrker sålunda ifrågasvarande förslag i propositionen. Motion 1983/84:47 (m) avstyrks i motsvarande del.

Kol

Riksdagen antog våren 1981 riktlinjer för introduktion av kol i Sverige (NU 1980/81:60 s. 52–58). De innebär bl. a. att kolanvändningen i slutet av 1980-talet kan uppgå till 4–6 miljoner ton och motsvara omkring en tiondel av energiförsörjningen i landet.

I propositionen anförs (s. 18) att fasta prisrelationer mellan kol och olja så långt som möjligt kommer att eftersträvas med hjälp av skatte- och avgiftspolitik. Därvid kommer de särskilda kostnaderna för åtgärder i syfte att minska koleldade förbränningsanläggningars miljöpåverkan att beaktas.

Energiinnehållet i kol är ca två tredjedelar av energiinnehållet i olja. Skatten på kol föreslås skola höjas i etapper tills den per energienhet är ca hälften av skatten på olja. Hänsyn har därvid tagits till att ökad kolanvändning innebär ökad sysselsättning i Sverige. Kol är, framhålls det i propositionen, från försörjningssynpunkt ett säkrare bränsle än olja. Vidare är bränslekostnaderna per energienhet ca hälften jämfört med olja. Genom den fasta relation mellan skatten på kol och skatten på olja som förordas skapas förutsägbarhet, anför föredraganden, inför användarnas beslut om investeringar i oljeersättande teknik.

Enligt ett av de lagförslag som nu föreligger, förslaget till lag om ändring i lagen (1957:262) om allmän energiskatt, skall skatten för kolbränslen den 1 januari 1984 höjas till 97 kr. Den nuvarande skatten är för olika slags kol resp. 6 kr., 12 kr. och 14 kr. per ton. Det sägs vidare (s. 27) att skatten bör höjas till 140 kr. per ton den 1 januari 1985. Det föreslås emellertid att kol och koks som används i metallurgiska processer skall undantas från beskattning. Detta sker genom ett tillägg till lagen (1957:262) om allmän energiskatt.

I fem motionsyrkanden berörs beskattningen av kol. Det gäller riktlin-

jerna för kolbeskattningen och den nu närmast aktuella skattechöjningen. Vidare avser motionsyrkandena dels en fråga om skattebefrielse, dels en utredning om vissa avgifter för kol. I detta sammanhang berör näringsutskottet vissa synpunkter i ärendet som Cementa AB har framfört i skrivelser till skatte- och näringsutskotten.

I motion 1983/84:47 (m) begärs att en successiv skatteuppräkning i fråga om kol till energilikformig nivå skall genomföras till den 1 januari 1989. Motionärerna accepterar de i propositionen föreslagna kolskattechöjningarna åren 1984 och 1985 men vill att skatten därefter skall höjas i etapper för att år 1989 vara energineutral.

I motion 1983/84:45 (c) begärs att skatten på kol skall höjas till 140 kr. per ton den 1 januari 1984 och till 275 kr. per ton ett år senare. Utgångspunkten för detta yrkande är att kol såsom ett miljöstörande och importerat bränsle bör jämfört med olja beskattas energilikformigt. I ett yrkande som behandlas senare berörs frågan huruvida kol i likhet med oljeprodukter också skall beläggas med vissa avgifter.

Näringsutskottet tar först upp frågan om allmänna riktlinjer för kolbeskattningen och kommer därefter in på de konkreta förslagen avseende de närmaste årens skattesatser. Två principiellt skiljaktiga ståndpunkter står här emot varandra, nämligen dels regeringens, som innebär att hänsyn skall tas till olika energikällors effekter på en rad områden, dels motionärernas, som innebär att beskattningen skall vara energineutral.

Näringsutskottet anser att förslaget i propositionen är väl avvägt med hänsyn till nuvarande prisrelationer mellan kol och olja samt med beaktande av de allmänna principer för energibeskattningen som utskottet tidigare i detta betänkande har uttalat sig för. Som en riktlinje för beskattningen av kol bör alltså gälla att skatten på kol skall höjas i etapper tills den per energienhet är ca hälften av skatten på olja.

Vad så gäller de i propositionen och i motionerna föreslagna skattechöjningarna per den 1 januari 1984 och den 1 januari 1985 vill näringsutskottet anföra följande. Regeringen föreslår en skattesats på 97 kr. per ton kol den 1 januari 1984 och 140 kr. per ton kol ett år senare, medan i motion 1983/84:45 (c) påyrkas att riksdagen skall bestämma skattesatserna vid de angivna tidpunkterna till 140 kr. resp. 275 kr.

Den skatt på kolbränslen som i propositionen föreslås gälla fr. o. m. den 1 januari 1984 innebär en kraftig höjning jämfört med de nuvarande skattesatserna. Näringsutskottet anser inte att en större höjning nu är lämplig med hänsyn till de satsningar som i enlighet med det av riksdagen antagna oljeersättningsprogrammet pågår inom kolområdet. Den höjning som aviseras till den 1 januari 1985 finner utskottet likaså väl avvägd. Utskottet tillstyrker alltså regeringens förslag i denna del. Motion 1983/84:45 (c) avstyrks i ifrågavarande del.

Näringsutskottet har härmed tagit ställning till principerna för den framtida kolbeskattningen och till förslagen om de närmaste två årens

skattesatser. Det nu delvis behandlade yrkandet i motion 1983/84:47 (m) innebär en ytterligare precisering för tiden mellan år 1985 och år 1989.

I konsekvens med sitt ställningstagande i principfrågan avstyrker näringsutskottet förslaget i motion 1983/84:47 (m) om en skatteuppräknig till en energilikformig nivå den 1 januari 1989.

I motion 1983/84:45 (c) begärs en utredning av i vilken omfattning kolanvändning även skall belastas med sådana avgifter som tas ut vid oljeanvändning. Enligt motionärerna är det inte orimligt att kolet får bära sina egna kostnader för miljöinvesteringar, forskning och beredskapslagring.

F. n. utgår en särskild avgift på oljeprodukter med 108 kr. per kubikmeter. Avgiften utgår enligt lagen (1973:1216) om särskild avgift för oljeprodukter. Den används till att bl. a. finansiera oljeersättningsfonden (50 kr.), oljeprospekteringsfonden (12 kr.), energiforskningsfonden (31 kr.), kolmiljöfonden (10 kr.) och åtgärder mot försurningen (5 kr.). I proposition 1983/84:62 (s. 40) – som riksdagen senare får ta ställning till efter beredning hos näringsutskottet – föreslår regeringen att det fr. o. m. den 1 januari 1984 skall införas en avgift på 10 kr. per ton för bl. a. kolbränslen för att bidraget till forskning och utveckling inom energiområdet skall kunna ökas.

Med hänsyn till att regeringens senare framlagda förslag om en avgift för kolbränslen snart skall prövas finner näringsutskottet inte anledning för riksdagen att nu uttala sig för någon sådan utredning som motionärerna förespråkar. Motionen avstyrks alltså i här aktuell del.

Näringsutskottet har inget att erinra mot regeringens förslag (s. 27) om skattebefrielse för kol och koks som används i metallurgiska processer.

Till skatteutskottet och näringsutskottet har under ärendets beredning inkommit två skrivelser från Cementa AB. Företrädare för bolaget har också muntligen framfört synpunkter vid en sammankomst med företrädare för de båda utskotten. Bolaget menar att den motivering som har lett till regeringens förslag om att kol för metallurgisk produktion skulle undantas från skatt är tillämplig även för cementtillverkning och att motsvarande avdrag borde medges även för denna. En skatt på kol har enligt Cementa av tekniska skäl ingen styrande effekt mot inhemska bränslen. Cementa önskar vidare att kolskatten skall relateras till energiinnehållet hos resp. kolprodukt. Regeringens förslag om en enhetlig skattesats för olika kolprodukter medför att brunkolsbriketter missgynnas skattemässigt.

I detta sammanhang bör vissa kompletterande beskattningsregler observeras. Enligt lagen (1974:992) om nedsättning av allmän energiskatt kan medges skattenedsättning för energi som förbrukas vid industriell tillverkning i de fall skatten överstiger 3 % av de tillverkade produkternas försäljningsvärde fritt fabrik. Om särskilda skäl föreligger kan regeringen för visst företag medge nedsättning utöver denna andel. Den nedsättning av allmän energiskatt som medges industriföretag med hög energiförbrukning innebär att skattehöjningar på energiområdet inte får någon styreffekt på de

företag som har medgetts energiskattenedsättning. För år 1983 har regeringen tillämpat principen att nedsättning medges om energiskattebelastningen för ett företag överstiger 1,6 % av de tillverkade produkternas försäljningsvärden när det är fråga om förädling av skogsprodukter och 1,3 % när det är fråga om annan tillverkning. Cementa har alltså för år 1983 medgetts nedsättning till 1,3 %. Cementa anför att det skulle få mycket allvarliga konsekvenser för företaget om nedsättning ej längre skulle beviljas och energiskatten på kol sålunda skulle få fullt genomslag på kostnaderna. Näringsutskottet förutsätter att regeringen vid sina överväganden i samband med beslut om nedsättning av energiskatten beaktar olika företags och branschens konkurrensförutsättningar inom landet och internationellt. I övrigt finner näringsutskottet inte anledning att ta ställning till de här aktualiserade frågorna.

Slutligen tar utskottet under detta avsnitt upp ytterligare en fråga om skattebefrielse.

I motion 1983/84:46 (fp) begärs att riksdagen skall förklara att svenskt kol är ett inhemskt bränsle. Vidare påyrkas att riksdagen skall besluta att svenskt kol ej skall beskattas.

Näringsutskottet konstaterar att det enligt 2 § lagen (1957:262) om allmän energiskatt är föreskrivet att skatt inte utgår för inhemska fasta bränslen. Kol som bryts i Sverige tillhör uppenbarligen denna kategori. Utskottet finner därför inte anledning för riksdagen att göra något uttalande i detta ämne.

Naturgas

Riksdagen tog våren 1980 ställning för en naturgasintroduktion i Sverige (prop. 1979/80:170, NU 1979/80:70, rskr 1979/80:410). Beslutet avsåg en utbyggnad av det s. k. Sydgasprojektet med naturgasdistribution i västra Skåne fr. o. m. år 1985. I 1981 års energipolitiska beslut anges användningsnivån år 1990 för naturgas till 4–9 TWh, motsvarande 440–900 miljoner kubikmeter. Regeringen har nyligen förelagt riksdagen förslag om vissa naturgasfrågor (prop. 1983/84:47). Det gäller bl. a. bemyndigande för regeringen att godkänna ett konsortialavtal med syfte att säkra genomförandet av Sydgasprojektet.

I den nu aktuella propositionen (s. 19) påpekar föredragande statsrådet att naturgas är ett importbränsle. Importkostnaden per energienhet är ca 85–90 % jämfört med olja. Vid beskattning av naturgas bör hänsyn tas till naturgasens miljöfördelar. I vissa fall kan det, anför föredraganden, också innebära en förbättrad leveranssäkerhet och uthållighet i energiförsörjningen om import av olja ersätts med import av naturgas. Det är, sägs det vidare, ett energipolitiskt intresse att Sydgasprojektet genomförs och att viss erfarenhet av naturgasanvändning i vårt land därigenom kan erhållas. Mot den angivna bakgrunden föreslås att skatten på naturgas per energienhet skall vara ca tre fjärdedelar av skatten på olja. Detta motsvarar 308 kr. per

1 000 kubikmeter gas. Det framgår av propositionen att regeringen ämnar återkomma till riksdagen med förslag till ändrad lagstiftning rörande uttag av skatt på bl. a. naturgas. F. n. saknar lagen (1957:262) om allmän energiskatt bestämmelser om sådan skatt.

Beskattningen av naturgas behandlas i tre motioner.

I motion 1983/84:47 (m) erinras om motionärernas i det föregående refererade principiella ståndpunkt att beskattningen bör vara energilikformig och att eventuella statliga subventioner skall redovisas som sådana. Ett stöd till Sydgasprojektet via lägre skatter kan motionärerna inte godta.

Användningen av naturgas bör med tanke på gasens miljöfördelar rabatteras mera än vad som föreslås i propositionen, anförs det i motion 1983/84:45 (c). Skatten på naturgas bör per energienhet inte utgöra mer än hälften av skatten på olja. Motionärerna begär att riksdagen skall besluta att denna skatt skall uppgå till 205 kr. per 1 000 kubikmeter.

I motion 1983/84:48 (vpk) sägs att en skatt på naturgas som är högre än för kol inte kan accepteras. Motionärerna begär att riksdagen skall uttala att skatten på naturgas skall sättas till 25 % av oljeskatten. Den blir då lägre än för kol, och detta sägs vara motiverat för ett energislag som har alla fördelar framför kolet.

Riktlinjerna för beskattningen av naturgas enligt regeringens förslag har angivits med beaktande av denna energibärares effekt på miljön, bytesbalansen, försörjningstryggheten, sysselsättningen och den industriella utvecklingen. Näringsutskottet anser att den föreslagna relationen till oljeskatten är väl avvägd och tillstyrker propositionen i denna del. Skatten per energienhet bör sålunda vara tre fjärdedelar av skatten på olja. Av vad utskottet nu har anfört framgår att utskottet avstyrker de aktuella motionsyrkandena.

Drivmedel

Beskattningen av drivmedel fyller främst trafikpolitiska och energipolitiska syften, anförs det i propositionen (s. 19). Också miljöpolitiska bedömningar ligger till grund för den. Drivmedelsbeskattningens energipolitiska syfte är främst att den skall stimulera till energihushållning, heter det vidare. Detta innebär att den energipolitiskt motiverade beskattningen för olika drivmedel bör vara lika hög per energienhet. Om ställning har tagits till att ett visst drivmedel skall introduceras av energipolitiska eller miljöpolitiska skäl bör enligt propositionen den ej trafikpolitiskt motiverade beskattningen kunna differentieras så att den främjar introduktionen.

Som förslag till riktlinjer för beskattningen inom detta område anges vidare att vid eventuella skattehöjningar på bensin skall gälla att skatten på motoralkoholer höjs med hälften så mycket som skatten på bensin. Senare bör en skattesubventionering kunna övervägas. Skatten på motorgas höjs i etapper tills den per liter är ca 60 % av skatten på bensin.

I propositionen (s. 28) erinras vidare om att energiskattekommittén har

föreslagit att skatten på blyfri bensin skall vara 30 öre lägre per liter jämfört med vanlig bensin. Bilavgaskommittén har i betänkandet (SOU 1983:27-28) Bilar och renare luft bl. a. behandlat frågan om införandet av blyfri bensin. Betänkandet remissbehandlas f. n. Enligt föredraganden bör ställning tas till energiskattekommitténs förslag om skatterabatt för blyfri bensin samtidigt som ställning tas till bilavgaskommitténs betänkande.

I motion 1983/84:45 (c) framförs två yrkanden som rör bränslen. Det första, vilket utskottet nu skall behandla, gäller blyfri bensin. Motionärerna begär att riksdagen hos regeringen skall hemställa om förslag om skatterabatt för blyfri bensin och flygbensin i enlighet med vad som har anförts i motionen. De menar att det av miljöskäl är väsentligt att användning av blyfri bensin stimuleras med en skatterabatt.

Som framhålls i propositionen bör riksdagen inte nu ta ställning i denna fråga, eftersom bilavgaskommitténs förslag om införande av blyfri bensin f. n. remissbehandlas. Ställningstaganden till denna utrednings förslag och energiskatteutredningens nyss nämnda förslag bör göras i ett sammanhang. Motion 1983/84:45 (c) avstyrks sålunda i här aktuell del.

Det andra yrkandet i motion 1983/84:45 (c) går ut på att riksdagen hos regeringen skall begära förslag om att motoralkoholer producerade på inhemska råvaror skall befrias från skatt.

Enligt näringsutskottets uppfattning bör som förutsättning för införande av en energipolitiskt motiverad skattesubventionering av ett visst drivmedel gälla att beslut om introduktion i större skala har fattats. Som sägs i propositionen kan en skattesubventionering av motoralkoholer av energipolitiska skäl övervägas när ställning har tagits i frågan om en större introduktion. I det sammanhanget kan man enligt utskottets uppfattning även överväga frågan om skattereduktion för motoralkoholer producerade av inhemska råvaror. Mot bakgrund av vad utskottet nu har anført avstyrker utskottet motion 1983/84:45 (c) i ifrågavarande del.

Slutligen föreslår regeringen (s. 34) inom detta ämnesområde att den nu gällande avdragsrätten beträffande bensinskatt och energiskatt på bensin som används för fritids- och privatflyg skall slopas. Som skäl anføres bl. a. att systemet med skattefria inköp till flygklubbar och restitution av skatt har lett till administrativa och kontrollmässiga svårigheter för riksskatteverket. Också rättviseskäl åberopas. Förslaget innebär att flyget behåller sin skattefrihet då flygplanen används för andra ändamål än de nyssnämnda. Detta gäller t. ex. bruksflyg, skogsbrandbevakning, målflygning, skolflyg, räddningstjänst, jordbruksflyg, trafikövervakning, frivilliga flygkåren, bogsering av segelflygplan och andra uppdrag som utförs mot ersättning. Avdragsrätten bibehålls också då ett företag med eget flygplan utför transporter i den egna verksamheten. Taxiflyg och annat personflyg som utförs mot ersättning skall också fortsättningsvis få ske med skattefritt bränsle, även om passagerarnas ändamål med resan är fritidsbetonat.

I motion 1983/84:44 (m) begärs att riksdagen skall avslå regeringens förslag

om förändringar i rätten till avdrag för allmän energiskatt i fråga om luftfartyg som används för fritidsändamål eller annat privat ändamål. En avveckling av nu gällande skattebefrielse skulle medföra betydande svårigheter för det s. k. allmänflyget, anför motionären. Han framhåller att den extra skattebelastning som regeringen föreslår med stor sannolikhet medför en reduktion av antalet flygtimmar för den berörda kategorin av flygare. Härigenom blir skatteintäkterna mindre än vad regeringen har kalkylerat med. Konstruktionen av den föreslagna skattehöjningen innebär vidare ökat krångel och administrativa svårigheter, säger motionären.

I såväl propositionens som motionens motivering anförts främst fiskala och skattetekniska skäl som stöd för det förslag som framläggs. Härutöver torde huvudsakligen trafikpolitiska – och i begränsad mån försvarspolitiska – aspekter kunna läggas på frågan. Några energipolitiska skäl, såsom besparing av bränsle, har inte återopats av regeringen för detta förslag. Mot denna bakgrund finner näringsutskottet inte anledning att yttra sig i saken.

Elenergi

I propositionen anförts (s. 20) att elenergi i första hand bör användas inom industrin men även utnyttjas för bl. a. uppvärmningsändamål. Därmed kan oljeanvändningen minskas. Det är emellertid, framhåller föredragande statsrådet, viktigt att uppvärmningen inte låses fast vid elenergi. När kärnkraften skall börja avvecklas kommer tillgången på elkraft att bli mer begränsad. Användningen av elenergi för uppvärmning bör därför, fortsätter föredraganden, under 1980-talet i första hand ske i flexibla system där flera olika energikällor kan utnyttjas. Användningen av elenergi i avkopplingsbara elpannor i fjärrvärmnät sägs böra särskilt stimuleras. Beskattningen av elenergi bör differentieras med hänsyn till vilket slag av elanvändning det är fråga om. Av fördelningspolitiska och energipolitiska skäl bör det även framgent finnas ett samband mellan skatten på olja och skatten på elektrisk kraft.

Det här återgivna avsnittet i propositionen föranleder inte någon erinran från näringsutskottets sida.

Vänsterpartiet kommunisterna begär i motion 1983/84:48 ett uttalande av riksdagen om att en höjning av elskatten motsvarande den som genomfördes den 1 juli 1983 också bör gälla industrienheters förbrukning utöver 40 000 kWh/år.

Ett motsvarande yrkande framfördes av samma parti i samband med riksdagsbeslutet i våras om höjning av den allmänna energiskatten för elektrisk kraft (prop. 1982/83:150 bil. 1, SkU 1982/83:55, rskr 1982/83:393). Skatteutskottet delade regeringens då framförda uppfattning att industrin även i fortsättningen borde få tillgång till relativt billig elektrisk kraft och att den särskilda skattesatsen för industrin borde behållas oförändrad. Skatte-

utskottet avstyrkte motionen, som också avlogs av riksdagen.

Näringsutskottet gör samma bedömning nu som skatteutskottet och riksdagen gjorde för ett halvt år sedan. Med hänsyn till värdet av att industrin har tillgång till relativt billig elektrisk kraft avstyrker näringsutskottet motion 1983/84:48 (vpk) i ifrågavarande del.

Vpk begär också en meningsyttring från riksdagen om att företag och andra storförbrukare som genomför ambitiösa sparprogram inom elenergiområdet skall kunna erhålla viss återbäring av skatt.

Näringsutskottet vill peka på att de besparingar som storförbrukaren kan åstadkomma utgör väsentliga ekonomiska incitament. Att sparandet härutöver premieras med skatteåterbäring anser utskottet inte nu vara erforderligt. Någon framställning till regeringen på grundval av det aktuella motionsyrkandet finner utskottet mot denna bakgrund inte skäl för.

Ett krav på en ändring i lagen (1957:262) om allmän energiskatt framförs i motion 1983/84:45 (c). Kravet är av innebörden att riksdagen hos regeringen skall hemställa om förslag till förändringar i denna lag så att restitution för elenergi producerad av kol inte skall medges. I motionen erinras om att den nuvarande lagstiftningen medger att energiskatten för bränslen restitueras då dessa används för produktion av elenergi. Det kan, anför motionärerna, från energipolitiska utgångspunkter ifrågasättas om sådana möjligheter skall finnas för kol. Om kolskatten restitueras vid elproduktion riskerar bl. a. en framtida mottrycksproduktion med inhemska bränslen liksom vindkraft att konkurreras ut av koleldade anläggningar.

Som framhölls av regeringen inför 1981 års energipolitiska beslut (prop. 1980/81:90 s. 297) innebär riksdagens beslut om en avveckling av kärnkraften att energiförsörjningssystemet och särskilt elförsörjningen måste utformas på ett sådant sätt att denna avveckling inte försvåras eller förhindras. Tillkommande elproduktionsanläggningar sades i första hand böra utgöras av kraftvärmeverk och mottrycksanläggningar eldade med fasta bränslen. Vad regeringen här hade anfört godtogs av riksdagen (NU 1980/81:60).

Enligt näringsutskottets uppfattning skulle ett tillmötesgående av det nu aktuella motionsyrkandet kunna medföra en senareläggning i planeringen av koleldade kraftvärmeverk. Därigenom skulle avvecklingen av kärnkraften försvåras.

Näringsutskottet har erfarit att regeringen inte kommer att ta ställning till frågan om uppförande av kolkondensverk före år 1985. I en proposition skall då behandlas bl. a. resultatet av det arbete som nu bedrivs i 1981 års energikommitté (I 1981:08). Denna skall enligt sina direktiv (Dir. 1981:62) bl. a. analysera vilken roll olika energikällor kan få i den framtida energiförsörjningen. Det gäller bl. a. kol, torv, skogsbränslen samt nya och förnybara energikällor som sol och vind. En uppgift för kommittén är att belysa hur man långsiktigt skulle kunna underlätta införandet av olika nya energikällor. Det gäller både sådana för elproduktion, t. ex. vindkraft, och sådana för direkt användning, t. ex. solvärme.

Näringsutskottet finner att åtgärder för att främja andra elproduktionsanläggningar än kolkondenskraftverk är väl värda att uppmärksamma. Utskottet räknar med att regeringen följer utvecklingen på detta område. Att riksdagen nu skulle begära förslag till lagstiftning, såsom önskas i motionen, anser näringsutskottet inte vara befogat mot bakgrund av vad utskottet nu har anfört. Motionen avstyrks alltså.

Näringsutskottet har inget att anföra i fråga om regeringens förslag beträffande avkopplingsbara elpannor. Utskottet förutsätter härvid att skatteutskottet behandlar inkomna skrivelser som rör detta ämne.

Stockholm den 23 november 1983

På näringsutskottets vägnar

NILS ERIK WÅÅG

Närvarande: Nils Erik Wååg (s), Lilly Hansson (s), Lennart Pettersson (s), Rune Jonsson (s), Sten Svensson (m), Olof Johansson (c), Wivi-Anne Radesjö (s), Karl-Erik Häll (s), Birgitta Johansson (s), Per-Richard Molén (m), Ivar Franzén (c), Nic Grönvall (m), Hugo Bergdahl (fp), Oswald Söderqvist (vpk) och Ulla Voss-Schrader (m).

Avvikande meningar

1. Allmänna principer

Sten Svensson, Per-Richard Molén, Nic Grönvall och Ulla Voss-Schrader (alla m) anser att den del av yttrandet – under rubriken Allmänna principer – som börjar med "Näringsutskottet ansluter" och slutar med "motsvarande delar" bort ha följande lydelse:

Näringsutskottet vill inledningsvis framhålla att en förutsättning för att energipolitiken skall kunna understödja arbetet på att skapa balans i samhällsekonomin är att marknadsmässiga hänsyn tillåts spela den avgörande rollen vid omvandlingen av energisystemet. Propositionen präglas enligt utskottets uppfattning av en realistisk föreställning om vilka styreffekter en särskild energibeskattnings kan ha när det gäller att främja en viss önskad energipolitik. Det förefaller omöjligt att åstadkomma ett logiskt och konsistent skattesystem på energiområdet om så många ofta mot varandra stridande syften som enligt propositionens förslag samtidigt skall tillgodoses.

Enligt näringsutskottets mening bör energiskattesatserna i princip vara energilikformiga. Eventuellt erforderliga subventioner och direkta statsstöd på energiområdet bör redovisas öppet och normalt inte få formen av skatterabatter.

Näringsutskottet förordar, i likhet med vad som föreslås i motion 1983/84:47 (m), en övergång till mervärdeskatt på energiområdet kombinerad med energilikformiga punktskatter på en förhållandevis låg nivå. En sådan beskattning innebär att den konkurrensutsatta industrin i energibeskattningshänseende likställs med ett betydande antal utländska konkurrenter som helt eller delvis kan avlyfta energiskattebördan. Utskottet tillstyrker alltså motion 1983/84:47 (m), medan propositionen och motion 1983/84:45 (c) avstyrks, allt i ifrågavarande delar.

2. Allmänna principer

Olof Johansson (c) och Ivar Franzén (c) anser att den del av yttrandet – under rubriken Allmänna principer – som börjar med "Näringsutskottet ansluter" och slutar med "motsvarande delar" bort ha följande lydelse:

Det av riksdagen fastlagda målet för energipolitiken innebär bl. a. att användningen av inhemska och förnybara energikällor skall prioriteras framför importerade. Den effektivare användning av tillförd energi som nu kan konstateras beror bl. a. på en snabb utveckling och introduktion av värmepumpstekniken, vilken ger betydande tillskott av energi.

För att den positiva tendensen till ökad energihushållning och effektivare energianvändning skall bestå är det enligt näringsutskottets uppfattning nödvändigt att utformningen av skatter och avgifter på energi utgår från de grundläggande principer för energipolitikens inriktning som anges i motion 1983/84:45 (c).

Näringsutskottet föreslår att följande allmänna riktlinjer för beskattningen av olika energikällor skall gälla. Importerade och miljökrävande energiråvaror såsom kol och olja bör ha en energilikformig beskattning. Importerade miljövänliga energikällor bör kunna få en viss "miljörabatt", innebärande att skatten sätts lägre än vad som en energilikformig beskattning skulle motivera. Inhemska bränslen och alternativa drivmedel producerade av inhemska råvaror bör ej beskattas. Undantag från en energilikformig beskattning bör kunna göras för drivmedel, med lägre beskattning när ekonomiskt rimliga substitut saknas. Näringsutskottet har ingenting att erinra mot regeringens förslag om att systemet med differentierade punktskatter på energi bibehålls.

Av vad näringsutskottet här har anfört framgår att utskottet tillstyrker motion 1983/84:45 (c) i ifrågavarande del.

3. Olja

Oswald Söderqvist (vpk) anser att den del av yttrandet – under rubriken Olja – som börjar med "Näringsutskottet konstaterar" och slutar med "motion 1983/84:48 (vpk)" bort ha följande lydelse:

Såsom nyss angivits har oljeförbrukningen minskat betydligt snabbare än

vad som beräknades i 1981 års energipolitiska beslut. Enligt näringsutskottets uppfattning finns det därför f. n. inte anledning för statsmakterna att öka takten när det gäller åtgärder för att få ned oljeförbrukningen. Det är inte acceptabelt att ett minskat oljeberoende byts ut mot ett nytt beroende av kärnkraft och kol. En ytterligare snabb sänkning av oljeförbrukningen som i huvudsak kompenseras genom kolförbrukning kommer enligt utskottets bedömning att skapa nya problem inför framtiden. Mot denna bakgrund avstyrker utskottet propositionen såvitt gäller förslaget att oljepriset fortlöpande skall höjas via skatten oberoende av hur världsmarknadspriiset utvecklas. Oljeskatten bör endast garantera att oljepriset inte sjunker under nuvarande reala nivå.

4. Inhemska bränslen

Sten Svensson, Per-Richard Molén, Nic Grönvall och Ulla Voss-Schrader (alla m) anser att den del av yttrandet – under rubriken Inhemska bränslen – som börjar med "Näringsutskottet anser" och slutar med "motsvarande del" bort ha följande lydelse:

I enlighet med vad som uttalas i motion 1983/84:47 (m) anser näringsutskottet att undantag från mervärdebeskattningen för inhemska bränslen under inga förhållanden skall medges innan industriverkets och skogsstyrelsens nyss nämnda rapport har utvärderats. Att med hjälp av skatteförmåner stimulera produktion av ytterligare energiråvara innan frågan om avsättningen av denna har fått sin lösning, skulle vara oansvarigt. Om ett tillfälligt stöd för torv och skogsbränsle skulle visa sig vara erforderligt bör detta redovisas direkt och öppet och inte ges formen av skatterabatt.

5. Riktlinjer för kolbeskattningen

Sten Svensson (m), Olof Johansson (c), Per-Richard Molén (m), Ivar Franzén (c), Nic Grönvall (m) och Ulla Voss-Schrader (m) anser att den del av yttrandet – under rubriken Kol – som börjar med "Näringsutskottet anser" och slutar med "på olja" bort ha följande lydelse:

Näringsutskottet anser i överensstämmelse med vad som anförs i de båda motionerna att kolskatten på sikt skall vara energilikformig. Denna grundprincip bör gälla som riktlinje för den framtida beskattningen av kol. Frågan om i vilken takt skattehöjningarna på kol bör genomföras återkommer utskottet till senare i detta yttrande.

6. Kolskatt åren 1984 och 1985

Olof Johansson (c) och Ivar Franzén (c) anser att den del av yttrandet – under rubriken Kol – som börjar med "Den skatt" och slutar med "ifrågavarande del" bort ha följande lydelse:

Näringsutskottet delar motionärernas uppfattning att en högre skattesats för kol än den av regeringen föreslagna nu bör genomföras. Med hänsyn till kolets miljöstörande egenskaper och till att kol är ett importerat bränsle bör, såsom föreslås i motion 1983/84:45 (c), skatten uppgå till 140 kr. per ton den 1 januari 1984 och höjas till energilikformig nivå eller 275 kr. per ton kol den 1 januari 1985.

7. Kolskatt under perioden 1985–1989

Sten Svensson, Per-Richard Molén, Nic Grönvall och Ulla Voss-Schrader (alla m) anser att den del av yttrandet – under rubriken Kol – som börjar med "I konsekvens" och slutar med "1 januari 1989" bort ha följande lydelse:

Näringsutskottet finner den i motion 1983/84:47 (m) angivna takten för skattehöjning på kol lämplig. Efter den höjning som sker den 1 januari 1985 bör alltså ytterligare höjningar ske fram till den 1 januari 1989, då skatten bör vara energilikformig. Utskottet tillstyrker sålunda motion 1983/84:47 (m) i ifrågavarande del.

8. Kolskatt under perioden 1985–1989

Olof Johansson (c) och Ivar Franzén (c) anser att den del av yttrandet – under rubriken Kol – som börjar med "I konsekvens" och slutar med "1 januari 1989" bort ha följande lydelse:

I linje med vad som anförs i motion 1983/84:45 (c) anser utskottet att den i motion 1983/84:47 (m) föreslagna takt i vilken skatten på kol skall höjas är alltför långsam. Näringsutskottet avstyrker alltså motion 1983/84:47 (m) i ifrågavarande del.

9. Utredning om avgifter på kol

Olof Johansson (c), Ivar Franzén (c) och Oswald Söderqvist (vpk) anser att den del av yttrandet – under rubriken Kol – som börjar med "Med hänsyn" och slutar med "aktuell del" bort ha följande lydelse:

Av den lämnade redogörelsen framgår att den särskilda avgiften för oljeprodukter uppgår till 108 kr. per kubikmeter olja. En energilikformig avgiftsbeläggning av kolprodukter skulle innebära en avgift på ca 72 kr. per ton kol. Det bör närmare prövas vilka avgifter som skall belasta kolet. Som föreslås i motionen är det angeläget att denna fråga utreds. Näringsutskottet föreslår att riksdagen genom ett uttalande till regeringen begär en sådan utredning. Alltså tillstyrker näringsutskottet motion 1983/84:45 (c) i ifrågavarande del.

10. Naturgas

Sten Svensson, Per-Richard Molén, Nic Grönvall och Ulla Voss-Schrader (alla m) anser att den del av yttrandet – under rubriken Naturgas – som börjar med "Riktlinjerna för" och slutar med "aktuella motionsyrkandena" bort ha följande lydelse:

För naturgas liksom för övriga energislag bör skatten vara energilikformig. Näringsutskottet finner det oacceptabelt att Sydgasprojektet, såsom blir följden av regeringens förslag, skall stödjas genom lägre skatter. Om statliga subventioner skulle vara erforderliga bör de enligt näringsutskottets mening redovisas öppet som sådana. Näringsutskottet avstyrker alltså propositionen i denna del liksom ifrågavarande delar av motionerna 1983/84:45 (c) och 1983/84:48 (vpk). Motion 1983/84:47 (m) tillstyrks i här behandlad del.

11. Naturgas

Olof Johansson (c) och Ivar Franzén (c) anser att den del av yttrandet – under rubriken Naturgas – som börjar med "Riktlinjerna för" och slutar med "aktuella motionsyrkandena" bort ha följande lydelse:

Näringsutskottet vill understryka att naturgas har avsevärda miljöfördelar. Det är väsentligt att planerade större projekt för användning av naturgas inte utsätts för onödigt stora ekonomiska påfrestningar. Beskattningen av naturgas bör därför innefatta en större rabattering än som föreslås i propositionen. Skatten bör utgöra hälften av skatten per energienhet för olja. Detta motsvarar 205 kr. per 1 000 kubikmeter gas. Utskottet tillstyrker alltså motion 1983/84:45 (c), medan propositionen och övriga här behandlade motionsyrkanden följaktligen avstyrks.

12. Naturgas

Oswald Söderqvist (vpk) anser att den del av yttrandet – under rubriken Naturgas – som börjar med "Riktlinjerna för" och slutar med "aktuella motionsyrkandena" bort ha följande lydelse:

Det är enligt näringsutskottets uppfattning synnerligen anmärkningsvärt att regeringen inte har satsat på att tillförsäkra landet leveranser av sovjetisk naturgas. Denna underlåtenhet kan komma att allvarligt skada svensk energiförsörjning och svensk industri.

I fråga om beskattningen av naturgas anser näringsutskottet att detta energislag har så betydande fördelar framför kol att en lägre skatt än för kol är motiverad. Utskottet föreslår att beskattningen av naturgas per energienhet skall, såsom föreslås i motion 1983/84:48 (vpk), motsvara 25 % av oljeskatten.

13. Blyfri bensin

Olof Johansson (c) och Ivar Franzén (c) anser att den del av yttrandet – under rubriken Drivmedel – som börjar med "Som framhålls" och slutar med "aktuell del" bort ha följande lydelse:

Näringsutskottet vill inledningsvis framhålla att möjligheterna att beskatta drivmedel hårdare än f. n. är starkt begränsade beroende på att lämpliga substitut saknas. Energibeskattningen bör därför stimulera forskning, introduktion och användning av alternativa drivmedel. Vidare är det, såsom anförs i motion 1983/84:45 (c), av miljöskäl väsentligt att användning av blyfri bensin stimuleras med en skatterabatt, vilken också bör gälla blyfri flygbensin. Näringsutskottet föreslår att riksdagen hos regeringen hemställer om förslag av denna innebörd.

14. Motoralkoholer

Olof Johansson (c) och Ivar Franzén (c) anser att den del av yttrandet – under rubriken Drivmedel – som börjar med "Enligt näringsutskottets" och slutar med "ifrågavarande del" bort ha följande lydelse:

Näringsutskottet finner det angeläget att forskning och utveckling kring motoralkoholer fortsätter enligt de intentioner beträffande ökad användning av såväl metanol som etanol som kom till uttryck i de energipolitiska besluten år 1981. I enlighet med de principer för energibeskattningen som anges i motion 1983/84:45 (c) bör motoralkoholer producerade av inhemska råvaror befrias från skatt. Regeringen bör snarast återkomma till riksdagen med ett förslag om sådan skattefrihet. Utskottet tillstyrker sålunda motion 1983/84:45 (c) i nu behandlad del.

15. Skatt på flygbensin

Sten Svensson, Per-Richard Molén, Nic Grönvall och Ulla Voss-Schrader (alla m) anser att den del av yttrandet – under rubriken Drivmedel – som börjar med "I såväl" och slutar med "i saken" bort ha följande lydelse:

Näringsutskottet konstaterar att det i motionen har framförts starka skäl mot regeringens förslag om skatt på flygbensin använd för fritidsändamål. De anförda skälen är främst av fiskal och skatteteknisk natur, varför näringsutskottet avstår från att kommentera dessa. Utskottet vill emellertid betona att regeringens förslag torde medföra att antalet flygtimmar minskar och att rekryteringen av nya privatflygare försvåras. Båda dessa faktorer påverkar negativt den del av näringslivet, bl. a. småföretag i glesbygden, som utnyttjar det privata fritidsflyget som ett viktigt kommunikationsmedel. Därtill kommer att minskningen av fritidsflygningen negativt påverkar tillgängligheten av flyginsatser bl. a. i skogsbrandbevakningen och i civilförsvaret. Näringsutskottet avstyrker därför propositionen i nu behandlad del och tillstyrker motionen.

16. Skatt på industrins elförbrukning

Oswald Söderqvist (vpk) anser att den del av yttrandet – under rubriken Elenergi – som börjar med "Näringsutskottet gör" och slutar med "ifrågavarande del" bort ha följande lydelse:

Näringsutskottet anser inte att det finns bärande skäl för att viss elförbrukning i industrin skall undantas från den skattehöjning som genomfördes den 1 juli i år. Riksdagen bör besluta att den nämnda elskattehöjningen också skall gälla industrienheters förbrukning utöver 40 000 kWh/år.

17. Skatteåterbäring

Oswald Söderqvist (vpk) anser att den del av yttrandet – under rubriken Elenergi – som börjar med "Näringsutskottet vill" och slutar med "skäl för" bort ha följande lydelse:

Det är, såsom anförs i motionen, nödvändigt med en effektiv och långt driven hushållning med elenergi för att kärnkraften skall kunna avvecklas. Stora besparingsmöjligheter finns inom industrin och inom andra sektorer i samhället. Regeringen bör för att stimulera till effektivare sparprogram utarbeta ett förslag om skatteåterbäring för företag och andra storförbrukare som genomför ett sådant sparande i elförbrukningen. Riksdagen bör enligt näringsutskottets uppfattning göra ett uttalande av denna innebörd. Motionen tillstyrks alltså i ifrågavarande del.

18. Restitution för elenergi producerad av kol

Olof Johansson (c), Ivar Franzén (c) och Oswald Söderqvist (vpk) anser att den del av yttrandet – under rubriken Elenergi – som börjar med "Som framhålls" och slutar med "avstyrks alltså" bort ha följande lydelse:

Enligt näringsutskottets uppfattning tar motionärerna här upp en väsentlig fråga. Ur energipolitisk synvinkel kan man, såsom anförs i motionen, verkligen ifrågasätta om den angivna restitutionen bör omfatta kol. Risk föreligger för att en framtida mottrycksproduktion med inhemska bränslen och vindkraft kan komma att konkurreras ut av koleldade anläggningar. Ett borttagande av restitueringen av kolskatten skulle i dagsläget inte drabba någon elproduktion nämnvärt men få en stark långsiktig styreffekt till förmån för byggande av mottrycksanläggningar baserade på inhemska bränslen, av nya vattenkraftverk och av vindkraftverk. Enligt näringsutskottets mening bör riksdagen hos regeringen begära förslag om förändringar i lagen om allmän energiskatt med här angiven inriktning.

